

CONTRA

nr 4 2000 (nr 152 från starten) årgång 26 Pris 25:-

Världshandel och utveckling
Försvaret i omvandling
Alf Enerström

FRIHETENS RÖST
-för västerländsk demokrati-

CONTRA

oberoende borgerlig tidskrift
utges sex gånger årligen
ISSN 0347-6472

Copyright Stiftelsen Contra
Eftertryck endast efter överenskommelse

Ansvarig utgivare

Tommy Hansson

Adress

Box 8052, 104 20 STOCKHOLM

Telefon 08-720 01 45

Telefax: 08-720 01 95

E-post: redaktionen@contra.nu

Internet hemsida <http://www.contra.nu>

Sluten del endast för prenumeranter:

<http://www.contra.nu/prenumerant/oversikt.html>

Användarnamn: prenumerant

Lösenord: bushforpresident

Nytt lösenord kommer i nästa nummer av Contra

Prenumeration

Minst 145, rekommenderat 200 kronor, per år.

Inbetalas på postgiro 85 95 89-4 eller bankgiro
443-5467.

Finland: Minst 100 mark per år.

Leonia girokonto 800055-1125829.

Norge: Minst 145 norska kronor per år.

Den norske bank giro 0806 199 8277.

Danmark: Minst 130 danska kronor per år.

BG ForretningsGiro 1 69 06 98.

Medarbetare

Styrelseordförande: Göza Mölnär

Redaktion: Tommy Hansson, Carl G. Holm och
Tommie Ullman.

Övriga medarbetare: Bertil Håggman, Birgor Larsson,
Bertil Lindblom, David Stavenheim, Anne Sundström
och Marek Zyto samt Christer Arkelors, Italien, Peter
Hartvig Danmark, Bertil Wedin, Mellersta Östern, Al-
lan C. Brownfold, USA och Rune Westin, Australien.

Annonser

Johannes Dirfeldt 0522-500 05

Presslagd 2000-06-14
Sävsjö Grafiska, Sävsjö 2000

Omslagsbilden visar Högvakten på marsch längs Strandvägen i Stockholm i riktning mot Kungl. Slottet. Den pampiga Högvakten ger emellertid ingen korrekt bild av Sveriges försvar, som enligt senaste försvarsbeslut är en skugga av sitt forna jag. På sidorna 5-6 ges en analys av försvarets prekära situation utifrån Jan von Konows uppmärksammade bokverk om generalen Helge Jung, ÖB åren 1944-51 och en viktig opinionsbildare för ett starkt svenskt försvar. (Foto: Tommy Hansson)

CONTRA-NYTT

Contra behöver Ditt ekonomiska stöd

Contra drivs av frivilliga medarbetare. Men verksamheten kostar pengar och prenumerationsavgifterna räcker inte för att täcka alla kostnader. Vi vädjar därför till alla som har möjlighet att ge ett extra bidrag till Contra. Använd inbetalningskortet, som bifogas detta nummer.

Hot mot Contra-medarbetare

Ett par Contra-medarbetare har under senare tid blivit utsatta för hot. Det visar tyvärr att den svenska demokratin har sina begränsningar.

Contra-medarbetaren David Stavenheim i Jönköping skrev en artikel om marxistisk ideologi som publicerades i Jönköpings-Posten. De lokala marxisterna misstycckte och David fick ett anonymt dödshot. Kommunisterna klistrade också upp affischer i närheten av Davids bostad med påståendet: "Din granne är fascist. Han är en av männen bakom den högerextrema tidningen Contra". Polisen bedömde situationen som så allvarlig att David under en tid utrustades med polisens larpaket. Hotet sattes dock aldrig i verket.

Också Contra-medarbetaren Tommie Ullman har utsatts för hotelser. Ett brev med texten "Sluta förråda Sverige!" och följande obsceniteter som inte lämpar sig i tryck skickades till Tommie. Dock hade den som skrev brevet inte tagit rätt på den korrekta adressen, utan nöjde sig med att skriva adressen "student vid högskolan i Örebro". Eftersom Tommie när brevet skickades stude-
rade i Australien kunde han ta lätt på hotet.

Contra-läsare tycker till

Var je vecka (under sommaren varannan vecka) har Contra-läsarna möjlighet att på Contras hemsida (<http://www.contra.nu>) säga sin mening i en aktuell fråga. På senaste tiden har vi bland annat fått veta följande:

Efterskänk inte u-ländernas skulder (52,8%)

Auktionera ut mobiltelefonlicenserna! (Dvs gör inte som regeringen tänker sig, dela ut dem till dem som uppfyller de politiska villkoren bäst) (78,7%)

Visst ska bonusavtal kunna ge 100 miljoner! (69,5%)

Det är fel att dela Microsoft! (50,9%)

Det är acceptabelt att arbeta svart! (74,4%)

Redan i våras fastställdes att George W Bush är Contra-läsarnas favorit i höstens amerikanska presidentval (60,9%).

Världshandel i frihet och tillväxt nödvändig för utveckling

På många håll skallar ropen mot globaliseringen. Men den fria handeln är nödvändig för välståndsutvecklingen. Länder med restriktioner, motståndarna till globaliseringen, har alla hamnat på efterkälken.

Under halvsekket efter andra världskriget steg levnadsstandarden snabbare än någonsin i alla västländer och nästan alla u-länder. Påståendet är lätt att bevisa – se siffror över medellivslängden, läskunnigheten eller biltätheten med några års mellanrum! Nationalekonomerna är överens om varför välståndet steg. Fred, stabil rätt och bättre utbildning spelade stor roll, liksom "överföringsvinster", det vill säga skiftet från jordbruk till industri.

Vi har sparat det bästa till sist: handelns liberalisering. Den betydde säkra marknader, billiga insatsvaror och hård konkurrens – därmed specialisering, stordrift och högre produktivitet. Världens resurser kunde helt enkelt utnyttjas bättre. Vinsterna spred sig via både export och import (denna urgamla sanning måste man ständigt upprepa).

Länder som inte sänker sina import hinder får svag tillväxt (Indien, fram tills nyligen) och dito gäller branscher (i-ländernas jordbruk). Världens handelsministrar vet detta – de har läst Smith och Ricardo – men tvingas ofta fördröja liberaliseringen på kortsiktiga politiska grunder.

Latinamerikas...

...olika regeringar har försökt sänka handelshindren lika länge som Västeuropa, men med sämre framgång. Regionens "integration" utgör en lång serie stolta proklamationer och praktiska misslyckan-

Gunnar Palm är världsmarknadskonsult och har arbetat på Atlas Copco, OECD och i Argentina. Han har skrivit *Världshandeln* (SNS 1995) och *Internationell ekonomi* (Studentlitteratur 2000)

den, som framgår av följande historik.

På hemväg från Regnbågsresan 1947 mellanlandade Eva Perón i Rio och drack champagne med USAs utrikesminister Marshall (George C. Marshall, mannen bakom "Marshall-planen, som byggde upp Europas ekonomi efter Andra världskriget). Denne ledde mötet som skapade Rio-pakten, med både militära och handelspolitiska syften. Året därpå omvandlades pakten till OAS (Organization of American States) vid den blodiga Bogotá-konferensen – OAS nådde aldrig sina integrationsmål. Senare bildade sex mellanamerikanska stater CACM (Central American Common Market, 1958) medan öarna i solen startade CARIFTA (Caribbean Free Trade Association). Ett större initiativ kom 1960 då regionens elva ledande länder bildade LAFTA (Latin American Free Trade Association) med säte i Montevideo; sedan arbetet avstannat bytte klubben namn till LAIA (Latin American Integration Association, 1980) vilket inte hjälpte. Fem gruvländer i bergen ingick dessutom ett separat avtal 1969 kallat andinska pakten.

Varje försök började med en pressträff där leende ministrar lovade gemensam marknad – naiva journalister trodde dem och skrev stora rubriker om nya handelsblock. Varje gång sänkte man de interna tullarna några år, men körde fast på känsliga produkter, eftersom särintressen blev övermäktiga. Presidentens bror i landet A fruktade att hans stålverk skulle slås ut av import från land B – följden blev att land A behöll handelshindren på stål, vilket gav landets bilindustri onödigt höga kostnader. Dessutom höjdes tullarna åter vid militära konflikter, till exempel inom CACM.

Resultatet av 40 års ansträngningar?

Varje land i Latinamerika vidmakthöll sina skyhöga importtullar (genomsnitt cirka 50 procent), importförbud på bilar, dokumentkrångel vid gränsen, diskriminerande sällskatter med mera. Det här visar hur svår liberaliseringen blir i praktisk verklighet, trots politikernas insikt.

Punta del Este

Scenbyte till september 1986 (det vill säga södra halvklotets vår)... Atlantens vågor rullar in mot sanden mellan vita villor och gröna golfbanor och eukalyptusdungar ligger Punta del Este, Uruguays främsta badort. Där startade GATTs (General Agreement on Tariffs and Trade) rond 8 som tog hela sju år, men nådde utmärkta resultat. Dessa bidrog till att även Latinamerikas förhandlare lade in högre växel. Mexiko kom in i NAFTA (North American Free Trade Agreement, övriga medlemmar USA och Kanada), medan fyra sydamerikanska stater bildade Mercosur (Brasilien, Argentina, Uruguay och Paraguay) med start 1995. Sedan dess har de fyras yttre tullnivå hunnit sjunka till genomsnittliga 18 procent och den interna till cirka 10 procent – detta är långt högre än EU:s tullar, men lägre än vad flertalet u-ländertillämpar. Många kvoter och importlicenser har dessutom försvunnit.

Inte oväntat växer Mercosurs utrikeshandel och har allt att vinna på mer liberalisering (global och regional). Liksom förr har jordbruket stora tillväxtchanser, inte minst i Argentina. Lokala godsägare klagar över att i-ländernas marknader inte är öppna för biffen från Pampas; EU och USA skyddar sina bönder med hygienkrav som förevändning. Politiker i Väst svarar att deras livsmedelsimport blivit friare,

men att argentinska producenter inte gör sig besväret att ta reda på kundernas behov... Båda har rätt.

Tabellen nedan antyder utvecklingspotentialen. Den visar Sveriges och Mercosurs totala export (miljarder US dollar inklusive Mercosurs internhandel, enligt WTO, World Trade Organization). Trots en sammanlagd BNP tre gånger större än Sveriges, förmår de fyra länderna inte exportera mer.

	1960	1970	1980	1990	2000
Mercosur	2,5	4,8	29,5	46,0	76,0
Sverige	2,6	6,8	30,9	57,2	84,5

Seattle

Även om världshandeln befriats från många hinder sedan Andra världskriget återstår en hel del, till exempel inom handeln med jordbruksvaror och tjänster. Alla skulle tjäna på en fortsatt liberalisering – producenter och konsumenter i såväl rika som fattiga länder. Därför var det dåliga nyheter att WTO-delegaterna inte lyckades starta en ny förhandlingsrond i Seattle för en tid sedan, utan rentav lyssnade till demonstranternas "argument".

Men vi bör inte misströsta. En ny WTO-förhandling börjar troligen snart, under-

stödd av sunda förnuftet och rader av budskap i media de senaste månaderna. Några exempel: den ständigt välinformerade Economist, USAs president Clintons tal i Davos (januari 2000) och följande ord från Mexikos avgående president Ernesto Zedillo i samma forum:

"Grupper från extremvänster, extremhöger, miljörelsen, fackföreningar och vissa, självutnämnda representanter för det civila samhället samlas runt ett gemensamt mål: att rädda utvecklingsländerna från – utveckling".

Alla skulle tjäna på en fortsatt liberalisering av världshandeln

(Wollweber, fortsättning från sidan 19) januari 1956 lär Wollweber ha sagt att han hade mer än 1000 strejkspecialister placerade inom Västtysklands fria fackföreningar.

Denne mästergangsters snedvridna begåvning kom särskilt till sin rätt inom hans andra stora underjordiska verksamhetsområde, spionaget. Med hjälp av Wollweber och hans tyska agenter satte Moskva igång en gigantisk spionageoffensiv i Europa. Det allierade och tyska kontraspionaget arresterades i tjugotal av Wollwebers lejda förrädare – de flesta bara andraplansfigurer – och spionrättegångar förekom på löpande band. Ett förhållande som måste ha gett Moskva och dess östtyska marionetter ständiga mar- drömmar, var att många av dessa avslöjade kommunistiska spioner beredvilligt blev dubbelagenter för västmakterna. Wollwebers rekryteringsmetoder, som till stor del baserades på utpressning och bestickning, skapade hög procent av sådana avhoppare.

När Wollweber blev chef för hemliga polisen utökade han sin kriminella reper-

toar med en annan av den sovjetiska hemliga polisens specialiteter – politisk kidnappning. I januari 1957 hade enbart Västberlins polis inregistrerat 186 kommunistregisserade bortrövanden och 77 misslyckade försök. Dessa människorov hade ett dubbelt syfte: dels att utkräva hämnd på ledare för antikommunistiska organisationer, dels att säta skräck i potentiella avhoppare – "Ger ni er av västerut, så hämtar vi er tillbaka!"

Unik pensionsform...

Den maktberusade Wollweber, som under sin ministertid hade 9000 hemliga poliser och tusentals kommunistiska agenter under sitt befäl, levde på ett sätt som anstod hans ställning. Vid kortare turer i staden ansåg han sig tillräckligt skyddad i sin eleganta, skottsäkra limousine; vid längre resor färdades han i konvoj bestående av tre kraftigt beväpnade bilar från hemliga polisen. Wollweber bodde inte tillsammans med de andra pamparna i deras avspärrade "regeringsstad" utan föredrog hemliga polisens hypersäkra, taggträdsomgivna högkvarter som ständigt var strängt

bevakat. Eller sin villa vid Orankesjön, som också dygnet runt bevakades av beväpnad personal från hemliga polisen.

Hur säker Wollweber än kände sig bakom taggträden, så hade han ändå för länge sedan lagt sitt öde i ryssarnas händer. För de röda regimerna är påfallande konsekventa på en punkt: som Jagoda, Beria och andra fått erfa hade Sovjet vid den här tiden en alldeles speciell pensionsform för den hemliga polisens chefer: avrättning. Wollwebers plötsliga avgång hösten 1957 gav upphov till många spekulationer om vad som skulle ske med honom. I dag vet vi: Wollweber tvingades avgå och 1958 utslöts han ur östtyska arbetarpartiet (SED), anklagad för opportunist och stämplingar. Wollweber förde därefter en undanskymd tillvaro. 1967 avled han och världen hade en ärkeskurk mindre.

I dag är kommunismen politiskt död i Tyskland. Men den kommer att vara död så länge som man för en oavlättlig och energisk kamp mot dess återuppståndelse. Ernst Wollwebers livslånga verksamhet bevisar riktigheten av det påståendet.

Var finns dagens Helge Jung?

Av Tommy Hansson

Helge Jung var Sveriges överbefälhavare 1944–51, den period i slutet av och åren närmast efter Andra världskrigets slut då vårt försvar stod inför stora förändringar. Tack vare Jungs utomordentliga skicklighet fick Sverige ett starkt försvar som kunde ge det skydd vårt till ytan stora och geografiskt svår försvarade land behövde. Jungs bana behandlas ingående i en nyutkommen bok av Jan von Konow.

General Helge Jung (1886–1978) var en av förra seklets främsta svenska militära ledarpersonligheter. Inte enbart därför att han var överbefälhavare 1944–51 utan kanske i än högre grad på grund av sin skickliga och kraftfulla opinionsbildning för ett starkt svenskt försvar. Detta Jungs engagemang tog sin början i en tid – 1920-talet – som hade klara paralleller till vår egen. Under tiden närmast efter Första världskriget rådde starka pacifistiska stämningar som gjorde uppgiften att stärka det svenska försvaret näst intill omöjlig. 1925 kom också ett försvarsbeslut som svårt vinkelklippte det militära försvaret.

På samma sätt menar många i dag – efter Sovjetunionens kollaps och det kalla krigets slut – att det inte finns något större behov av ett svenskt försvar. Det skulle i så fall vara för att ge våra feminister ännu ett verksamhetsfält eller som en personalresurs i FN:s tjänst. Också den högsta militära ledningen inklusive avgående ÖB Owe Wiktorin och nytilträdande ÖB Johan Hederstedt tillhör dem som fullt ut tycks acceptera den våldsamma nedbantningen av försvaret. Det är svårt att skönja ens en tillstymmelse till en Helge Jung i den högsta försvarsledningen av i dag.

Nedrustning

Förre statsheraldikern och styresmannen för Armémuseum Jan von Konow har lagt ner ett stort arbete på biografen *Helge Jung – opinionsbildare – försvarets nydanare – överbefälhavare* (Karlskrona 1999, 303 sidor). Resultatet är av utomordentlig halt och ger en inträngande inblick i det svenska

försvarets förutsättningar under 1900-talet.

För att börja från början föddes Helge Victor Jung den 23 mars 1886 i Malmö. Fadern Victor Jung var filosofie doktor och lektor i latin och grekiska vid Malmö högre allmänna läroverk. När fadern 1895 blev rektor i Helsingborg flyttade familjen dit; redan året därpå avled fadern i lungsäcksinflammation, endast 51 år gammal. Modern och de sex barnen återvände till Malmö 1897 och tvingades fortsättningsvis leva under knappa ekonomiska omständigheter. 1903 avlade Helge Jung studentexamen i Malmö. 1906 utnämndes han till underlöjtnant vid Nr. 25 Kungl. Södra skånska infanteriregementet.

I Sverige liksom i de flesta andra länder rådde efter Första världskrigets slut ett hårt politiskt tryck att minska det militära försvaret. Det rådde en allmän uppfattning om att nu var den "eviga fredens" tid inne. Ett utflöde av denna syn blev 1925 års försvarsbeslut, enligt von Konow "i realiteten en urholkning av försvaret på gränsen till rasering, enligt dåvarande försvarsministern Per Albin Hansson 'det största steg på nedrustningens väg, som hittills någon nation företagit av fri vilja' (sidan 35)."

En lång rad regementsnedläggningar ledde bland annat till ett allvarligt ingrepp i arméns struktur. Bland kvarvarande mi-

litär personal spred sig en känsla av missmod.

En grupp yngre officerare med Helge Jung i spetsen insåg att något måste göras för att motverka denna destruktiva inriktning. De bildade en aktionsgrupp som gav ut *Nymilitär tidskrift* (NMT) grundad hösten 1927. Jung var vid denna tid kapten och lärare i krigshistoria vid Krigshögskolan. Tidskriften kom att få en stark arméprägel. 1930 gav aktionsgruppen ut den mycket uppmärksammade boken *Antingen – Eller* med underrubriken "Freds- och försvarsproblemet i saktlig belysning" (268 sidor). Jung fungerade som redaktör och som huvudförfattare medverkade Carl August Ehrensvärd (senare arméchef), Gunnar Berggren och Axel Gyllenkrok. Utgångspunkten för boken var Finlands situation: *Antingen* skulle Sverige i överensstämmelse med NF-stadgan stödja Finland vid ett sovjetiskt angrepp; *Eller* skulle vi mot NFs intentioner lämna Finland ensamt och hålla fast vid den isolationistiska neutralitetspolitik som rätt under kriget.

För att vi skulle kunna stödja vårt östliga broderland, menade författarna, måste vi ha tillgång till tillräckliga militära resurser.

Svenskhetens betydelse

Jung kom 1930 som major, bland annat tillsammans med drabanten Axel Gyllenkrok, att ingå i den försvarsutredning som tillsattes av den liberala Ekman-regeringen. Von Konow framhåller (sidan 46): "Jungs handlingslinje i kommissionsarbetet gick ut på att framför allt söka övertyga företrädarna för de s.k. mellanpartierna (bondeförbundet, liberalerna och de frisinnade) om nödvändigheten av att försvaret återuppbyggdes. Detta krävde ett taktiskt spel på hög nivå och i det avseendet var Jung en mästare." Just Helge Jungs smidighet skulle också i hans kommande värv som ÖB göra det möjligt för honom att vinna över politiska nyckelpersoner såsom medskåningen Per Albin Hansson och dennes efterträdare som statsminister Tage Erlander för sin försvarsvänliga linje.

Kommissionen lade fram sitt betänkande i juli 1935, vilket ledde till riksdagens försvarsbeslut våren 1936 som tillförde

försvaret välbehövliga resurser men som ändå inte helt kunde omintetgöra de negativa konsekvenser som 1925 års nedrustningsbeslut lett till. När Andra världskriget utbröt som en följd av Hitlers överfall på Polen den 1 september 1939 återstod följaktligen mycket arbete innan Sverige kunde återfå den militära slagstyrka som det skarpa militära läget krävde.

1936 utnämndes Helge Jung till överste, 1937 blev han chef för arméstaben, tillika chef för generalstabskåren. Året därpå utnämndes han till generalmajor. Den nya arméstabens huvudsakliga uppgift blev att genomföra 1936 års försvarsordning som direkt berörde armén. Ute i världen blev läget alltmer spänt med den nazityska expansionismen som främsta oroskälla. Även det fascistiska Italien spände sina muskler liksom det militaristiska Japan. Hösten 1940 övertog Jung befälet över II. arméfördelningen med säte i Östersund. Det var en grannliga uppgift med tanke på den tyska ockupationen av Norge. Starka försvarsställningar byggdes upp mot norska gränsen, särskilt i trakterna av Åre. 1943 fick Jung titeln militärbefälhavare.

ÖB under större delen av Andra världskriget var general Olof Thörnell, bekant för sina tysksympatier. Helge Jung tillträdde som rikets nye överbefälhavare den 1 april 1944 då det började stå alltmer klart att Tyskland skulle förlora kriget. Jung inpräntade redan från början i ett radiotal sin uppfattning att "Krigsmakten måste genomtyras av en fast disciplin" och att "När det gäller svenskheten får inga eftergifter tolereras. Svenskhetens speciella kännetecken för oss krigsmän är ett sveklöst och intensivt arbete för försvarets stärkande (von Konow sidan 98)".

Baltutlämningen

Helge Jung fick nu som ÖB möjlighet att genomföra de försvarspolitiska idéer som hade genomtyrats hans militära utsyn sedan tidigt 1920-tal. I syfte att förankra dessa idéer i så vida kretsar som möjligt upprätthöll han ett intensivt umgänge med regeringsrepresentanter, politiker, tjänstemän, främmande länders representanter och icke minst kungahuset med konung Gustaf V och därefter Gustaf VI Adolf i spetsen. Den populära kung Gustaf var årlig middagsgäst i det jungska hemmet på Östermalm i Stockholm. Omfattande dagboksanteckningar som von Konow ger stort utrymme visar, att generalen var en finsmakare både när det gällde mat och

Finns det något utrymme för den värnpliktige svenske soldaten i dagens reducerade svenska försvar? (Foto: Bo Carlsund)

dryck. Ett av många liknande exempel: "Lördag 22 april... Middag hos Hains. Vi och Petri. Jättegott: lax, gåslever, jordgubbar. Äkta gammal whisky o. punsch."

Det skulle här föra alltför långt att referera alla mer eller mindre viktiga uppgifter Jung som ÖB hade att styra över. Den så kallade Baltutlämningen hörde dock till de händelser som något måste beröras. Bakgrunden var att ett stort antal tyska soldater till följd av den tyska reträtten från Östfronten kommit att bli avskurna från hemlandet. Långt ifrån alla dessa tyskar förmådde ta sig hem med påföljd att ett stort antal ur "Kurlandsarmén" vid Tysklands kapitulation den 9 maj 1945 gav sig åt ryssarna. Flera trupptransportfartyg hade dock satt kurs mot Sverige, och omkring 3000 tyska soldater – varav 167 balter i tysk tjänst – anlände till vårt land. Samtliga internerades och placerades på regeringsorder i särskilda läger. De hoppades på att få asyl i Sverige.

Men vi vet hur det gick – Sveriges socialdemokratiska regering vågade inte oroa Sovjetunionen utan beslutade sig för att lämna ut samtliga tyska och baltiska flyktingar, något som stod i strid med Genèvekonventionen. Liknande utlämnanden inträffade på en rad andra platser i Europa och ledde till omätliga mänskliga tragedier. Det framgår av Jan von Konows skildring att ÖB Helge Jung upplevde regeringens beslut som så pinsamt och förödande för Sveriges status som civiliserad

makt att han var starkt betänkt att avgå från sin post. Dock måste sägas att Jungs hållning gentemot officerare som protesterat mot regeringens beslut inte var alldeles klanderfritt.

Handlingsmänniska

Efter sin avgång som ÖB 1951 vid 65 års ålder kunde Helge Jung se fram emot en 27-årig pensionärstillvaro. Inledningsvis kom han att fungera som militärpolitisk rådgivare åt dåvarande Högerpartiet med partiordförande Jarl Hjalmarson i spetsen.

Jungs mest betydande insats efter tiden som ÖB var dock redaktörskapet för debattboken *Öst och Väst och Vi*, vari Jung och hans medförfattare söker sätta in Sverige i ett internationellt sammanhang i det kalla krigets skugga. Boken kom ut 1957 och dess författare underströk betydelsen av att Sverige vidmakthöll sin militära slagstyrka. När Helge Jung avled vid 92 års ålder 1978 kunde han se tillbaka på ett långt och framgångsrikt värv i Sveriges tjänst. Jan von Konow:

"Helge Jung hörde till den handlingskraftiga typ av människor, som ser till att någonting verkligen blir gjort. Jungs egna, inledningsvis citerade ord, säger därvid allt: 'Att ha vågat, då andra icke vågade, att ha splint bågsträngen, då andra icke orkade, att ha lyft upp försvarsfrågan psykologiskt och sakligt på nivå över partigränserna' (sidorna 276–277)".

Castro-lakejen Garcia Márques och Elián

Om den colombianske författaren Gabriel Garcia Márques (född 1928 och belönad med Nobels litteraturpris 1982) heter det i Bonniers multimedialexikon: "Hans romaner och noveller är stilistiska mästerverk, med en suggestiv blandning av burlesk fantastik och realism...". Márques mest kända verk är *Cien años de soledad* (Hundra år av ensamhet) från 1967.

Garcia Márques skriverier avseende den sorgliga historien med Elián González, sexåringen som tvångsrepatrierades till Kuba av den amerikanska Clinton-administrationen, visar dock att colombianen är blott en i raden av stora konstnärer som är utrustade med uselt politiskt omdöme.

Gabriel Garcia Márques har länge varit en nyttig propagandist för Kubas diktator Fidel Castro. Redan på 1970-talet gjorde han upprepade resor till Kuba med ett enda mål för ögonen – en personlig audiens med den avgudade Castro. Men Fidel höll honom på halster, inte minst därför att Garcia Márques inte var känd som en uttalad vänsterman. Han hade inte (och har ännu inte) uttalat sitt stöd för någon av Colombias marxistgerillor. Storverket *Cien años de*

soledad är en mustig fabel utan någon uppenbar politisk moral, vilket kan sägas om en rad andra av nobelpristagarens arbeten.

Efter månader av väntan i ett av Castros gästhus fick emellertid Garcia Márques äntligen träffa sin revolutionäre idol. Därefter utvecklades vad som förefaller vara en viss tillgivenhet mellan de båda åldrande männen, och författaren har i dag ett permanent hem på Kuba. Garcia Márques har blivit ett slags kulturambassadör för den kommunistiska regimen och har agerat värd för flera utländska besökare; han har även hjälpt till med att utverka frigivning ur Castros fängelser för kända författare, bland dem numera exilförfattaren Norberto Fuentes (vilken skarpt har kritiserat Garcia Márques prokubanska hållning).

Det sägs att Castro stundom brukar sätta "Gabo" (colombianens smeknamn bland vänner) på prov. Som när författaren förstodigades att resa till Spanien och tala om för dåvarande premiärministern Felipe González att "Fidel tror att du är bög". Garcia Márques hade tidigare verkställt

samma uppdrag visavi Panamas förre diktator Omar Torrijos. "Syftet med dessa uppdrag", skriver Mark Falcoff i *National Review* (1 maj 2000), "var säkerligen inte endast att uttrycka Castros tillfälliga missnöje med vare sig Torrijos eller González, utan att förödmjuka en känslig ordets man som ett sätt att demonstrera den kubanske caudillions obegränsade makt."

Det kom därför inte som någon överraskning när Castro beordrade den celebre författaren att skriva ett debattinlägg på ledarsidan i *The New York Times* den 29 mars 2000 angående fallet med den över hela världen uppmärksammade kubanske båtflykten Elián González. Det uppenbara syftet med artikeln, betitlad *Shipwrecked on Dry Land*, var att förmedla Castro-regimens officiella version av hur lille Elián via en rank flotte hamnade i Miami sedan hans mor drunknat vid flykten.

Garcia Márques utför sitt hantverk genom att påstå att Eliáns mor, som offrade sitt liv under flykten till friheten, lämnade den rekorderlige fadern till förmån för ett "räskinn" i grannskapet. Vidare, hävdar författaren, hade den ädle fadern Juan González – som senare till Castros jubel kunde hemföra pojken efter benägen hjälp av Clinton-regimen och särskilt justitieminister Janet Reno – inte någon som helst vetskap om den förestående flykten. Något som är föga trovärdigt med tanke på att hemstaden Cárdenas är en liten plats där "alla vet allt om alla"...

Efter diverse förtäckt propaganda och förtal av Eliáns släktingar i Miami samlar sig så Garcia Márques för huvudstycket i sin artikel. Vid pojkens sexårsdag "...tog hans värddar ett foto av honom när han bar stridshjälm, omgavs av vapen och var draperad i Förenta staternas flagga, kort innan en pojke i hans egen ålder i Michigan sköt en klasskamrat till döds med ett handvapen... Med andra ord, Eliáns verkliga skeppsbrott inträffade inte i havets vågor utan när han satte sin fot på amerikansk jord".

Det verkliga skeppsbrottet i sammanhanget torde vara Gabriel Garcia Márques eget – som trovärdig skribent och oberoende intellektuell.

Tommy Hansson

Palme förpestade debattklimatet

Av Tommy Hansson

Olof Palme var svensk statsminister i sammanlagt tio år. Dessa tio år hör till de ekonomiskt minst lyckosamma i Sveriges moderna historia. Palmes mest förödande insats i ett långsiktigt historiskt perspektiv är emellertid hans omoraliska utrikes- och säkerhetspolitik: utåt stöd för sovjetiska krav och totalitära rörelser i Tredje världen, inåt samarbete med USA och NATO.

Om Olof Palme skriver den finländske diplomaten Max Jacobson i boken *Finlands väg 1899–1999* (1999): "Vid privata samtal fann jag Palme vara en briljant och realistisk politisk analytiker – i synnerhet när det gällde internationella frågor. Men när han steg upp för att hålla ett tal i riksdagen eller vid ett politiskt möte förvandlades han till en demagog. Hans förkärlek för polemik ledde honom ofta till överdrifter – som t.ex. när han jämförde den amerikanska politiken i Vietnam med nazisternas grymheter..." (sidorna 143–144).

Jacobsons omdöme om Palme är ett exempel på den realistiska omorientering som Palme-bilden i Sverige och utomlands har undergått. Efter det tragiska mordet 1986 framställdes mordoffret av socialdemokratin – och av många andra – som ett modernt helgon som dog som martyr för fredens sak.

"Jag är ju inte död än"

Vem var då den verkliga Olof Palme, och på vad sätt bidrog han till att förstöra Sverige?

En lämplig utgångspunkt för att få svar på dessa frågor är Bertil Östergrens bok *Vem är Olof Palme?* som kom ut 1984 och nog måste sägas vara den mest rättvisande Palme-biografi som utkommit till dags dato, fjärran från de panegyriska skildringar som framställts av bland andra Lars Svedgård, Björn Elmbrant, och Dieter Strand. Medan de sistnämnda mer är intresserade av att putsa det otadliga nationalmonumentet, är den forne studentpolitikerkollegan Bertil Östergrens ambition att ge en så korrekt bild av Palme som det per-

Så minns vi Olof Palme – sida vid sida med Hanois Moskva-ambassadör Nguyen Tho Chyan 1968.

sonliga och politiska perspektivet medger.

Intressant är Palmes reaktion när Östergren i början av 1983 berättade för Palme om sina planer avseende den 1984 publicerade boken:

–Vad skall det här vara bra för, jag är ju inte död än...

I dag är både Palme och Östergren borta. Olof Palme kommer från adliga och

De förstörde

Sverige

djupt borgerliga släktförhållanden på fäderna och möderna. Släkten Palme härstammar från en holländsk skeppare och köpman som hette Palme Lyder, vilken inflyttade till Ystad i slutet av 1500-talet i det då danska Skåne. En av Lyders söner ändrade sedan efternamnet till Palme. En av Olof Palmes efter mordet mest omtalade släktingar var farbrodern, doktor Olof

Palme, som var historiker och stupade på den vita sidan i Frihetskriget i Finland bara 34 år gammal. En nutida släkting är *Aftonbladets* Yrsa Stenius, syssling till den yngre Olof Palme.

Olof Palme den yngres far hette Gunnar Palme (1886–1934) som gifte sig med den tysk-baltiska adelsdamen Elisabeth von Knierem (1890–1972); sonen Olof föddes den 30 januari 1927. Olofs morfar var professor vid tekniska högskolan i Tallinn samt godsägare på den lettlandska landsbygden. Olof hade två syskon – Claes (född 1917) samt Catharina, kallad Carin (född 1920).

Med Olof Palmes bakgrund var det ingen tillfällighet att han gifte sig med den adliga Lisbet Beck-Friis. Innan det giftermålet hade Palme varit hemligt gift med tjeckiskan Jelena Rennerova, som han träffat i Prag och gift sig med strax före jul 1949 i syfte att hjälpa henne lämna landet. De skildes 1952. Rennerova flyttade till Sverige, där hon blev läkare. Palme påstås på 1970-talet ha haft ett utomäktenskapligt förhållande med den amerikanska skådespelerskan Shirley McLaine, som för övrigt inte är den enda kvinnan som påstås tillhöra Palmes intima umgängeskrets.

Sekreterare åt Erlander

Efter studentexamen vid Sigtuna humanistiska läroverk 1944 var den unge Olof Palme verksam som juridikstudering vid Stockholms högskola, reservofficersaspirant vid kavalleriet samt journalist vid *Svenska Dagbladet*. För den aristokratiskt-borgerlige Palme var det naturligt att anknyta till de militära traditionerna, som förde honom till ryttmästargraden.

1947–48 vistades Olof Palme som stipendiari vid Kenyon College, Ohio där han arbetade hårt för att på två terminer ta en *Bachelor of Arts*-examen. 1970 blev han hedersdoktor vid sin gamla skola. Enligt Östergren blev USA-vistelsen avgörande för Palmes fortsatta levnad genom den politiska radikaliserings som gav upphov till. Denna utveckling märks dock inte i Palmes skrivelser i *SvD*. Tvärtom visade han i ett par understreckare att han delade den i västvärlden i det kalla krigets skugga allmänt omfattade antikommunismen.

Östergren (sidan 37) framhåller: "Han var en idealistisk pro-amerikan och anti-kommunist." Det var som studentpolitiker i början på 1950-talet Olof Palme först skulle göra sig känd som kritiker av den västerländska kolonialpolitiken; denna syn på "västvärldens skuld" skulle sedan prägla Palmes världsbild ända fram till hans död 1986.

Palmes språngbräda till storpolitiken blev en anställning hos statsminister Tage Erlander med början hösten 1953, då han ännu var förste byråsekreterare vid försvarsstabens, där han arbetade åt underrättelsetjänsten. Från och med 1954 blev Palme politisk sekreterare åt Erlander. Erlander uppskattade Palmes allmänbildning, språkbegåvning, arbetsförmåga, formuleringskonst och engagemang och skulle långt senare handplocka Palme som sin efterträdare. Sin socialdemokratiska övertygelse hade Palme fått efter en Asienresa 1953 – han besökte då Indien, Ceylon, Burma, Siam, Malaya och Indonesien.

"Förtärande maktlystnad"

1958–63 var Olof Palme ledamot i riksdagens första kammare på ett mandat från Jönköpings län. Han fördes med varlig hand fram i karriären av sin mentor, Tage Erlander. Som ett led i sin politiska skolning fick Palme bland annat tjänstgöra vid ett antal utredningar. Redan 1957 hade den briljante konservative skribenten Gunnar Unger karakteriserat Palme på följande sätt i *Svensk Tidskrift*: "...en briljant be-

gåvning, en förtärande maktlystnad, en obegränsad hänsynslöshet samt förmågan att göra sig outhärlig för sin herre".

Olof Palmes regeringskarriär inleddes den 18 november 1963, då han utsågs till konsultativt statsråd. Två år senare blev han kommunikationsminister och därpå i snabb följd ecklesiastikminister (utbildningsminister) och statsminister.

Den första allvarliga manifestationen av Olof Palmes USA-fientlighet inträffade, då han som statsråd den 21 februari 1968 vid en fackeldemonstration mot Förenta staternas åtagande i Indokina vandrade sida vid sida med Hanoi Moskva-ambassadör. Redan i ett tal vid Broderskapsrörelsens kongress i Gävle sommaren 1965

Palme som Ho Chi Minh i en karikatyr från 1969. Den ursprungliga bildtexten lyder: "Chefen (Führern) för Enpartistaten".

hade han uttryckt försiktig kritik mot USAs Vietnam-engagemang.

Palmes deltagande i demonstrationen 1968 ledde till att USA visade sitt missnöje genom att hemkalla sin ambassadör William Heath "för konsultationer".

Palmes kritik mot USA blev med åren alltmer svulstig och tenderade att reta upp Washington. USA-kritiken under Vietnam-krigets dagar isolerade Sverige från den övriga demokratiska västvärlden – ingen av Palmes socialdemokratiska ledarkolleger ute i Europa höll med honom. Höjdpunkten i Palmes fanatiskt antiamerikanska retorik inföll dagen före julafton

1972, då Palme via *TT* distribuerade ett uttalande med anledning av USAs bombningar av Hanoi som bland löd på följande sätt: "Det som idag pågår i Vietnam är en form av tortyr. Det kan inte finnas militära motiv för bombningarna... Det man gör är att plåga människor, plåga en nation för att förödmjuka den, tvinga den till underkastelse inför makt-språk. Därför är bombningarna ett illdåd."

Härefter kommer det beryktade inlägg som ambassadör Jacobson anför ovan, då Palme jämför de amerikanska bomberna med bland annat nazistiska krigförbrytelser i Oradour, Babij Jar, Lidice och Treblinka. "Nu finns ännu ett namn att foga till raden", avslutar Palme sin retorik. "Hanoi julen 1972." När kommunisterna mördade över 3000 personer i den gamla kejsarstaden Huế under Tetoffensiven 1968 hade Palme däremot inte haft ett ord av kritik.

Som en reaktion på Palmes uttalande blev avgående svenske Washington-ambassadören Hubert de Besche uppkallad till det amerikanska utrikesdepartementet (State Department); amerikanerna meddelade de Besche att någon ny svensk ambassadör ej var välkommen inom överskådlig framtid. Det dröjde halvtannat år innan Sverige och USA ånyo utväxlade ambassadörer. Allt var den obalanserade Palmes fel.

Bakom masken

"I Palmes tal", framhåller Bertil Östergren, "växer det alltmer fram en föreställning om världen där skulden för det onda läggs på de två stormakterna USA och Sovjetunionen" (sidan 185). Det synsättet gick igen inte bara i det socialdemokratiska partiprogrammet utan också i den tunga politiska korrekthet i internationella frågor, vilken kom att förlama den fria debatten under drygt två decennier fram till efter Palmes död. Palme avfärdade med notorisk retlighet och intolerans alla avvikande röster såsom varande uttryck för extremism.

Ett exempel härpå var, att den gentemot regeringen Palmes Vietnam-politik kritiska organisationen Demokratisk Allians och dess ledande personer i början av 1970-talet på regeringens uttryckliga order registrerades av SÄPO som säkerhetsrisker.

Det var inte bara i Vietnam-frågan Palme och den av honom dominerade (s)-politiken intog en prokommunistisk attityd som fjärrade Sverige från de västliga

demokratierna – i en lång rad länder i Tredje världen valde Sverige att med internationellt bistånd (det vill säga skattepengar fördelade av biståndsorganet SIDA) bistå kommunistiska regimer eller rörelser – ANC i Sydafrika, MPLA i Angola, PAIGC i Guinea-Bissau, Frelimo i Moçambique, PLO i Mellanöstern, Sandinisterna i Nicaragua med flera exempel. 1975 besökte Palme i sällskap med Pierre Schori Fidel Castros Kuba och hade ampla lovord för den kommunistiska revolutionen därstädes. De borgerliga regeringar som hade makten 1976–82 hade på intet sätt kurage att avvika från den palmeska utrikespolitiken.

Palme gjorde regel av att i olika sammanhang stödjade sovjetiska utrikeskrav såsom "en kärnvapenfri zon i Norden" och flirta med den prosovjetiska så kallade fredsrevolutionen.

Inte ens åren efter Palmes död vågade (s)-toppen distansera sig alltför mycket från Palmes officiella utrikeslinje; ända in på 1990-talet hävdades av Sten Andersson och Pierre Schori att de tre baltiska staterna ingalunda var ockuperade av Sovjetunionen. Sedan kom emellertid omsvängningen i EG/EU-frågan, det första riktiga brottet med "palmeismen" i utrikespolitiken. Och när Sovjetunionen bråkade ihop som ett korthus 1991 måste förstås även figurer som Andersson och Schori för skams skull ändra linje. I Mellanöstern-frågan dröjde det dock till Göran Perssons tid innan vi fick en anständig politik.

Under senare år har det framkommit, att bakom ridån av antiamerikansk och kommunistvänlig retorik och politik fullföljde Sverige under Palme det militära och säkerhetsmässiga samarbete med USA och NATO som påbörjades under Erlander. Palme och andra regeringsföreträdare sa ett utåt, men ett helt annat till amerikanerna mellan skäl och vägg. Samarbetet mellan Sverige och NATO/USA hade begynt redan strax efter Andra världskriget inom områdena signalspaning och flygspionage riktade mot Sovjetunionen.

Med andra ord: Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik saknade under socialdemokratins varje form av moral och högre syftning. Palme förde fram det han ansåg gynnade honom själv som "progressiv" internationalist, men insåg bakom masken av "fredsduva" att Sveriges säkerhetstressen låg på ett helt annat håll. Under ubåtsjaktens dagar på 1980-talet valde dock

Palme att inta en diskret prosovjetisk linje, vilken Tommy Lindfors i boken *Under ytan. Ubåtar och svensk säkerhetspolitik* (1996) beskriver så (sidan 322): "Då amerikanerna begärde tillstånd att på nytt utnyttja svenskt territorium för att göra övervakningen av de sovjetiska ubåtarna heltäckande och på nytt flytta in terrorbalansen även i Östersjön tvingades Palme definitivt välja sida i det kalla kriget."

Med andra ord: Palme valde Sovjet framför USA.

Katastrof för Sverige

När Olof Palme tillträdde som svensk statsminister 1969 hade Sveriges ekonomi befunnit sig i stark tillväxt sedan slutet på 1800-talet. Vi hade Europas högsta levnadsstandard och var föremål för omvärldens beundran. "Den svenska modellen" med välbädd från vagga till grav blev ett begrepp, låt vara stundom också kritiserat såsom i Roland Huntfords internationella bestseller *The New Totalitarians* (Det blinda Sverige) 1971.

Men när Olof Palme segnade ner i hörnet Tunnelgatan-Sveavägen den 28 februari 1986 var Sverige mycket långt ifrån sitt forna jag. Axel Odelberg konstaterar i en krönika i *FinansTidningen* den 23 december 1999: "En sekellång period av stark ekonomisk tillväxt förbyttes i stagnation, välbäddsutvecklingen bromsades, arbetslösheten steg, inflationen tilltog, kronan devalverades, saltsjöbadsandan förbyttes i konfrontation, staten, facket och andra organisationer med socialdemokratiska förtecken ökade sin makt på individernas och den privata samhällssektorns bekostnad och det svenska näringslivets internationella konkurrenskraft knäcktes av väldiga löneökningar."

Olof Palmes tid som ledande svensk politiker var en katastrof för Sverige, såväl inrikes- som utrikespolitiskt. Palme kommer i historiens ljus att framstå som en maktgalen och motsägelsefull streber med en obegränsad förmåga till illvilja gentemot dem som råkade ha en annan åsikt eller kanske bara en annorlunda infallsvinkel. Med den inställningen förpestade Palme debattklimatet i Sverige på ett för det fria ordet förödande sätt.

Därmed har Olof Palme gjort sig väl förtjänt av beteckningen "En som förstörde Sverige".

Palme och Vietnamkriget/USA:

"Som ett exempel på [korrekta verklighetsbeskrivningar] uppfattar jag generalmajor Claes Skoglund's uppgifter från dåvarande ÖB Stig Synnergren. Enligt Skoglund hade Synnergren blivit uppkallad till den nye statsministern Olof Palme 1970. Denne förklarade då att 'det positiva säkerhetspolitiska förhållandet till USA med kärnvapenparaplyet med mera förblev. För att behärska den svenska Vietnamrörelsen tvingades han dock utåt handla som han gjorde. Han anförtrodde att han var en stor vän av USA...'

"Synnergren fick därefter i uppdrag att se till att kontakterna med USA-försvaret blev goda. Att Synnergren och Palme hade klart olika uppfattningar om vad som var goda kontakter med USA-försvaret hindrar inte att detta är en korrekt verklighetsbeskrivning som vad jag förstår stämmer väl överens med de inblandades senare agerande."

(Tommy Lindfors: *Under ytan. Ubåtar och svensk säkerhetspolitik*. Uddevalla 1996.)

Fidel avgår inte

Röster har höjts för en förändring av det kubanska ledarskapet, ett av världens få kvarvarande som är doktrinärt kommunistiska. Diktatorn sedan 1959, Palme-vännen Fidel Castro, är inte särskilt förtjust i sådana förslag. "Vi hade vår övergång 1959", sa han nyligen.

Castro, som under sin tid vid makten har låtit skjuta 17 000 - 20 000 människor av politiska skäl enligt den franska *Livre noir* (Svartboken) om kommunismens terror världen över, lär inte avgå frivilligt. Den dag han gör det riskerar han nämligen att ställas till svars för sina brott.

SVERIGE-NYTT

Contras notisavdelning har i detta nummer sammanställts av Carl G. Holm och Tommy Hansson. De källor som refereras är inte direkt citerade, utan texten är en sammanfattning av originalkällan om inte annat markeras med citationstecken.

Svensk "rättvisa"

För en tid sedan ansåg sig en svensk åklagare inte kunna väcka åtal mot en nakotikapåverkad man som saknade körkort vilken i en stulen bil körde på – och svårt skadade – en fyrbarnsmor.

Den åklagaren var kammaråklagare Bengt Lund.

Nu har samme Lund varit i farten igen. Den här gången drog han ett polskt par, som därmed fick sin segelsemester i Sverige förvandlad till en mardröm, inför rätta. Franciszek och Teresa Zatorski låg för ankar i Bastmora nära Södertälje. I närheten fanns ett sommarläger för ungdomar. När ungdomarna var ute och fiskade bar det sig inte blöttre än att deras metkrok fastnade i segelbåtens ankarlina. När ungdomarna försökte få loss kroken trodde paret att det rörde sig om kriminella inkräktare. Kvinnan kom därför ut med en signalpistol i handen och uppmanade ungdomarna att ge sig iväg.

Ungdomarna blev skrärade och kontaktade lägerledningen, som vände sig till polisen. Och när polisen anlände till polackernas båt trodde de senare ånyo att det var fråga om inkräktare. Den polske mannen uppenbarade sig då på däck med ett luftgevär och sköt ett varningsskott i luften innan han insåg att det var med den svenska polisen han hade att göra.

Idel missförstånd, således. Och hela tiden rörde sig det polska paret med relativt ofarliga vapen.

Men det brydde sig kammaråklagare Bengt Lund i Södertälje inte om. Det nit han så komplett visade sig sakna när det gällde den ovan omtalade bilmarodören utvecklade han i stället i fallet med det polska paret Zatorski, som är internationellt kända seglare som hade kommit till svenska farvatten i akt och mening att skriva resereportage. Lund valde att åtala de polska seglarna för "olaga hot" och "försök till våld mot tjänsteman". Trots att det är uppenbart att det polska paret inte haft någon som helst avsikt att begå brottslig handling. De har endast velat skydda

sina liv och egendom mot vad de – låt vara förhastat – uppfattade som ett allvarligt hot.

Pensionerade läraren Franciszek Zatorski dömdes slutligen till 30 dagsböter à 40 kronor för olaga hot mot ungdomarna. Däremot ogillades åtalet för försök till våld mot tjänsteman.

Paret Zatorski kunde återvända till Polen efter nära en månads förlängd vistelse i Sverige den mycket regniga sommaren 2000. Deras reportage blir sannolikt inte ett dugg soligare.

Bengt Lund har visat sig totalt sakna sinne för proportioner. Han ägnar sig, med ett populärt uttryck, åt att "sila mygg och svälja kameler". Sådant kan bara kasta ett löjets skimmer över svensk "rättvisa".

(Länstidningen, Södertälje)

Propaganda från SÄPO

Den svenska säkerhetspolisen (SÄPO) har aldrig tillhört de mer framstående bland västvärldens underrättelsetjänster. När storspionen Stig Bergling kunde gripas i slutet av 1970-talet så var det exempelvis helt det israeliska Mossads förtjänst. SÄPO har säkerligen inte undergått någon metamorfos i positiv riktning sedan dess.

I SÄPOs verksamhetsberättelse avseende 1999 ägnas en oproportionerligt stor uppmärksamhet åt något som benämns "högerextremism" och det heter bland annat: "I Österrike fick exempelvis Jörg

Haider – som offentligt lovordat Adolf Hitlers politik – och hans frihetliga parti (Freiheitliche Partei Österreichs, FPÖ) cirka 28 procent av rösterna...". Verksamhetsberättelsen fortsätter referera till hur liknande partier nått framgångar också i andra länder, såsom Dansk folkeparti i Danmark.

SÄPO har fel om Haider och FPÖ. Partiet är mycket långt ifrån att vara national-socialistiskt utan snarast nyliberalt i ekonomiskt hänseende. Visserligen har partiet uttryckt kritik mot den socialdemokratiska invandrings- och flyktingpolitiken, men det var inte ens en fråga i valrörelsen, eftersom socialdemokraterna i stort sett anpassat politiken efter FPÖs krav inför valet förra hösten. Uppgiften om att Haider skulle ha lovordat Hitlers politik är felaktig. Det uttalande som ibland misstolkas på detta sätt var ett uttalande i parlamentet av Jörg Haider. Haider ställde kravet att den som fick arbetslöshetsunderstöd skulle anstränga sig för att få arbete – i Sverige har ett sådant krav alltid ansetts vara god socialdemokratisk politik. De österrikiska socialdemokraterna svarade emellertid och påstod att Haider drev en av national-socialisterna inspirerad arbetsmarknadspolitik. Haider contrade i sin tur att han ansåg att det var socialdemokraterna som förde en arbetsmarknadspolitik som påminde om Hitlers, men att i dåtidens Tyskland hade arbetslösheten minskat, medan den i Österrike ökade. En socialdemokrat kan möjligen tolka detta som ett stöd för "Hitlers arbetsmarknadspolitik", men för alla som inte är förblindade av socialistisk ideologi är det ett kraftfullt avståndstagande från den socialistiska arbetsmarknadspolitik, oavsett om den fördes av socialisten Hitler eller socialisten Klima (Österrikes tidigare socialdemokratiska förbundskansler). Contra har vänt sig till före SÄPO-chefen Anders Eriksson, som undertecknat verksamhetsberättelsen, för att få det anmärkningsvärda påståendet förklarat. Signifikativt nog har han vägrat att svara.

SÄPOs omdömen om Haider, FPÖ och jämförbara partier i det övriga Europa förekommer under avsnittet "Politisk extremism". Inte ett ord om vänsterextremism förekommer i sammanhanget. Ändå tycker vän av ordning att det möjligen borde oroa SÄPO att ett parti som ända sedan dess tillkomst 1917 hyllat kommunistiska diktaturer och som fortfarande har obotfärdiga kommunister i sina led nu är Sveriges

tredje största riksdagsparti. Det är naturligtvis Vänsterpartiet som avses.

Vi noterar dock med tacksamhet att miljörelaterad extremism och så kallad antifascistisk, våldsinriktad aktivism noterats – dock inte alls på lika framträdande sätt som den så kallade högerextremismen eller "Vit makt"-rörelsen.

Tyvärr blir helhetsintrycket av SÄPOs verksamhetsberättelse för förra året negativt. Den behändiga skriften (41 sidor) har mer karaktären av politiskt pamflett, som väl svarar mot den massiva socialdemokratiska kontrollen av SÄPO, tillkommen med syftet att presentera SÄPO i så förmånlig (läs: politiskt korrekt) dager som möjligt för de politiker som bestämmer anslagstilldelningen.

Pensionärernas pengar

Ni missade väl inte vårens stora reklamkampanj om hur pensionsbolaget KPA lurade djävulen genom att inte satsa pengar i vissa företag som KPAs styrelse inte ansåg fina nog (bland annat försvarsindustri, som av svenska staten anses vara fin nog för att helt försörjas av skattepengar...). Den stora kampanjen uppskattades kosta 50 miljoner kronor. Enligt vad som kommit fram inbringade den 2000 kunder och KPA kunde ta in 197 miljoner kronor i sparpengar. Det betyder att nästan en fjärdedel av pengarna egentligen försvann i form av kostnader. Men så kan man naturligtvis inte göra när andra fondbolag har kostnader i storleksordningen 1,5 procent. Alltså betraktades KPAs jättekampanj inte som en kampanj för de fonder den formellt gjorde reklam för, utan som en allmän profilkampanj. Pengarna togs alltså från "stora kassan", där KPA förvaltar pensionsmedel för hundratusentals kommunalanställda. Dessa ska under hösten själva få välja förvaltare (precis som arbetare, statsanställda och privatanställda tjänstemän fått göra tidigare) av pensionspengarna. Då finns äntligen chansen att säga vad man tycker om KPAs sätt att använda pensionärernas pengar.

Nya okända lagar åberopas

Skoldirektören i Malmö, Hans Persson, har enligt Aftonbladet förklarat att den som hävdar att homosexualitet är en döds synd bryter mot svensk lag och som en följd av detta sett till att kristna ungdomar sparkats från ett antivåldprojekt som de engagerats i av staden. Även om man nor-

malt inte kan lita på att personer är rätt citerade i Aftonbladet har Contra i det här fallet vid upprepade tillfällen bett Hans Persson att komma med tillrättalägganden eller förklara sig. Han har inte gjort det.

Vi utgår därför från att skoldirektören i Malmö vare sig kan lagen eller respekterar den svenska grundlagens stadgade religionsfrihet. Ingen kan naturligtvis begära att Malmö kommun ska finansiera vissa ungdomars sociala arbete, men däremot kan man begära att kommunens ledande företrädare för skoladministrationen ställer sig bakom de grundläggande demokratiska principer som slås fast i Sveriges grundlag. I skollagen heter det dessutom att skolan ska främja demokratiska värderingar.

HSB försöker "kapa" hus i Stockholm

På Folkskollegatan 20 på Söder i Stockholm (inte så långt från Contras redaktion för övrigt) har halva huset stått tomt. HSB (som står socialdemokraterna nära) bildade en bostadsrättsförening som köpte fastigheten för att sedan sälja ut lägenheterna – både de bebodda och de tomma – till marknadspris. Eftersom en hyresfastighet normalt sett är betydligt billigare än summan av bostadsrätternas värde skulle HSB göra en rätt förtjänst på affären.

Det var bara en hake med köpet. Ingen av bostadsrättsföreningens medlemmar bodde i fastigheten, utan alla var funktionärer i HSB, bosatta på annat håll. Därför

vägrade tingsrätten att godkänna föreningens lagfartsansökan.

De boende ville gärna köpa fastigheten, men till det pris som är normalt vid försäljningar av fastigheter till bostadsrättsföreningar. De har därför bildat en egen bostadsrättsförening som vill köpa fastigheten utan att gå via HSB.

Regeringen "köpte röster" 1998

Två ekonomer har analyserat hur regeringen fördelade de så kallade "Perssonpengarna" 1998. Regeringen har normalt inga befogenheter att dela ut pengar till kommunerna. De pengar som kommunerna får från staten fördelas enligt regler som fastställs av Riksdagen. Men 1998 var det annorlunda. Riksdagen godkände att regeringen fick rätt att fördela över fem miljarder kronor till "investeringar för en ekologiskt hållbar utveckling". De här pengarna kallades "Perssonpengarna", eftersom de ganska fritt kunde fördelas av regeringen eller i praktiken statsministern.

Matz Dahlberg och Eva Johansson är bägge doktorer i ekonomi och de har analyserat hur pengarna fördelades. De konstaterade att pengarna i första hand hamnade i kommuner där majoritetsförhållandena stod och vägde. Det innebar att kommuner med en säker socialdemokratisk majoritet fick mindre och att samma gällde även för kommuner med en säker borgerlig majoritet. I de osäkra kommunerna kunde regeringen däremot "köpa röster".

UTLANDS-NYTT

Återförening i sikte

I mitten av juni flög Sydkoreas president Kim Dae-jung till Pyongyang för ett historiskt sammanträffande med det kommunistiska Nordkoreas ledare, Kim Jong-il; den senare har den officiella titeln "ordförande för Nationella försvarskommissionen" (nominell statschef i Nordkorea är Kim Yong-nam). En frukt av mötet mellan de båda koreanska ledarna blev en gemensam deklaration med följande lydelse:

"President Kim Dae-jung av Republiken (Syd) Korea och Kim Jong-il, ordförande för Demokratiska folkrepubliken (Nord) Koreas Nationella försvarskommission höll ett historiskt möte och toppmötessamtal den 13-15 juni detta år och upprätthöll därmed det koreanska folkets ädla önskemål om och längtan efter fredlig återförening av fäderneslandet.

"I vetskap om att mötet och samtalen, som hölls för första gången i den delade koreanska historien, har en allvarsam mening när det gäller att främja ömsesidig förståelse och utveckla syd-nordliga relationer och uppnå en fredlig, nationell återförening, deklarerade toppledarna i Syd- och Nordkorea följande:

1. Syd och Nord kommer, såsom huvudmän för nationell förening, att gå hand i hand i ansträngningarna att oberoende lösa frågan om nationell förening.

2. Erkännande att de olika formler som Nord och Syd förespråkar för återförening har gemensamma faktorer, kommer de att sträva efter att arbeta tillsammans för att nå detta mål.

3. Syd och Nord kommer att utväxla grupper av skingrade familjemedlemmar och deras släktingar omkring den 15 augusti och så snart som möjligt lösa humanitära frågor, inklusive repatrieringen av kommunistiska fångar som avslutat sina fängelsestraff.

4. Syd och Nord kommer att eftersträva en balanserad utveckling av sina nationella ekonomier och bygga ömsesidigt förtroende genom ökat utbyte på de sociala, kulturella, idrottsliga, hälsorelaterade och miljömässiga områdena.

5. I syfte att omsätta dessa överenskommelser i praktiken, kommer Syd och Nord att hålla dialog mellan regeringsmyndigheter i ett tidigt skede.

President Kim Dae-jung inbjöd varmt ordföranden för Nationella försvarskommissionen Kim Jong-il att besöka Seoul och denne gick med på att göra detta vid en lämplig tidpunkt.

15 juni 2000"

Skeptiker påtalade att den gemensamma deklarationen är hållen i vaga termer och att liknande överenskommelser träffats såväl 1972 som 1992 utan några mer bestående resultat. Det råder dock ingen tvekan om att många koreaner både i norr och söder betraktar historiens första toppmöte mellan Syd- och Nordkoreas nationsledare som hoppningivande och ett första steg på vägen mot den nationella återföreningen.

Det väckte uppseende att Kim Jong-il, vars far Kim Il-sung dog 1994, personligen tog emot president Kim Dae-jung då denne anlände till Sunan-flygplatsen i Pyongyang den 13 juni. Han var iklädd sin vanliga "Mao-uniform" med ett litet märke med faderns porträtt på. Under hela Kim Dae-jungs statsbesök, som varade i tre dagar och två nätter, visade den nordkoreanske ledaren sitt mest soliga humör och lät sig villigt fotograferas tillsammans med sin sydkoreanske kollega. Av allt att döma var han angelägen om att förbättra bilden av sig själv som en oberäknelig eremit och playboy. Däri lyckades han.

Det koreanska toppmötet var en viktig symbolhandling och ett första tecken på att en islossning kan vara på väg på Koreahalvön, en av det kalla krigets sista brännpunkter. Samtidigt bör noteras att väsentliga punkter inte togs upp på agendan, exempelvis frågan om vad som skall hända med de sannolikt hundratusentals nord-

koreaner som försmäktar i koncentrationsläger – i realiteten dödsläger – som finns i avlägsna delar av Nordkorea. Det är illavarslande att den sydkoreanske presidenten – tidigare själv offer för en militärregim – inte tycks bekymra sig om Nordkoreas attityd när det gäller mänskliga rättigheter.

Kim Jong-il fortsatte sin nya, öppna attityd genom att också ta emot Rysslands president Vladimir Putin några veckor efter Kim Dae-jungs besök.

(Korea Now, Seoul)

Clinton till avloppet

Sedan läsare till den amerikanska dagstidningen *The Washington Post* skickat in förslag på någon federal byggnad att uppkalla efter den snart avgående presidenten Bill Clinton, skrev tidningens krönikör Al Kamen: "Det vanligaste förslaget var... Blue Plains anläggning för behandling av avloppsvatten."

(National Review, New York)

Spion i NATO

Nyheten om att det troligen fanns en spion i NATO-högkvarteret i Bryssel – en spion som avslöjade en mängd känslig information till serberna under bombkriget i Kosova – framkallade av naturliga skäl vrede och olust i såväl det amerikanska försvarshögkvarteret NATO som i NATO-kretsar i Europa. Särskilt som det är fullt möjligt att serberna varit i stånd att ta del av de dagliga ordena från NATOs flygkommando innan NATO-piloterna kunde göra det.

General Wesley Clark skall enligt uppgift under ett tidigt skede av bombningarna ha varit medveten om att det måste finnas en spion som arbetade på uppdrag åt Milosevic-regimen i Belgrad. Vem denne spion är har dock till dags dato ej avslöjats.

Nu har NATO till stor del sig själv att skylla, eftersom sändlistan avseende NATOs "air tasking orders" från början omfattade hela 600 namn. När listan begränsades till 100 namn skall NATO-läckan ha upphört.

(Chronicles, Rockford, IL)

George W. Bush och dödsstraffet

Så snart en dödsdömd fånge avrättats i Texas kan man vara säker på att politiskt korrekta media som Sveriges Radio eller TT är framme och berättar att Bush av-

stått från att benåda fången. Och så förväntas lyssnaren/läsaren dra slutsatsen att George W. Bush är ansvarig för att ytterligare en person avrättats.

Det är två principiellt viktiga saker som aldrig kommit fram i rapporteringen i svenska media:

1) Demokraternas presidentkandidat Al Gore är också anhängare av dödsstraffet, men eftersom Gore varit verksam i den federala administrationen där dödsstraff inte utdömts har han aldrig berörts av dödsstraffet i konkreta fall. Mord – som i praktiken är det enda brott som föranleder dödsstraff – är en delstatlig angelägenhet – inte en federal (med vissa sällsynta undantag).
2) George W. Bush saknar formella möjligheter att benåda dödsdömda fångar. Den möjligheten har ett organ som heter Parole Board och som är utsett av Texas-kongressen. Guvernören får inte lägga sig i verksamheten hos Parole Board. Guvernören har däremot en möjlighet att uppskjuta en dödsdom i trettio dagar i avvaktan på ny granskning, men endast under förutsättning att han kommit fram till att den rättsliga prövningen inte varit fullständig. Det är sedan Parole Board som tar upp saken igen – utan att guvernören kan påverka den förnyade prövningen. Möjligheten till uppskov har Bush utnyttjat en gång under sommaren i år. Det var fråga om en man som hade tvingat sin tolvåriga dotter att dricka sprit och sedan mördat och styckat henne. Så långt råder ingen tveksamhet i domen (mannen hävdade först att blodfläckarna i hans husvagn var fiskrens, men teknikerna visade att det var dotterns blod). Men det brottet hade bara räckt till livstids fängelse i Texas. Bara mord under försvårande omständigheter föranleder dödsstraff. Nu hävdade åklagaren att mannen också sexuellt förgripit sig på dottern i samband med mordet, vilket gjorde att han dömdes till döden. Under uppskovstiden ska det undersökas om den sperman som funnits i liket tillhörde fadern/mördaren eller ej.

Kärnkraftens risker

I debatten om kärnkraftens risker har två linjer förfäktats när det gäller effekten av mycket små stråldoser. Den ena är att man ska räkna med en förhöjd risk i proportion till vad som kan förväntas från höga stråldoser och att det utslaget på tiotusentals eller hundratusentals personer skulle innebära att även en mycket låg stråldos

skulle ge ett eller ett par extra cancerfall. Andra hävdar däremot att under en viss nivå har strålningen ingen som helst effekt. Den är så låg att organismen (den mänskliga kroppen) reparerar alla eventuella skador automatiskt.

Det är naturligtvis omöjligt att göra praktiska experiment för att visa vilken teori som har rätt. Men nu tjuugo år efter olyckan i Three Mile Island 1979 (i Sverige vanligen kallad "Harrisburg" efter den närliggande staden i Pennsylvania) har studier gjorts som tyder på att den andra hypotesen är riktig. Inga skador alls efter låga stråldoser. Three Mile Island, som är den värsta olycka som inträffat i kärnkraftsindustrin i en marknadsekonomi, innebar att omgivningen utsattes för låga doser av radioaktivitet (reaktorn hade en reaktorinneslutning, i motsats till sovjetiska kärnkraftverk, vilket gjorde att spridningen av radioaktivitet bara var en bråkdel av vad som hände i Tjernobyl i Ukraina 1986). Eftersom det tar lång tid för cancer att utvecklas måste man vänta länge för att kunna mäta om olyckan haft några negativa konsekvenser. Nu har en sådan mätning gjorts av de 32 000 personer som bodde närmast kraftverket. Ingen ökning av cancerfrekvensen har kunnat noteras.

(Illustrerad Vetenskap)

Omsorg om djur – inte människor

Den som följer den ökade mängden attentat mot korvkiosker, köttbilar och liknande frågar sig när aktionerna för duren "rät-

tigheter" ska kosta människor livet. Ett steg utför på djurrättsaktivisternas våldsskala togs av brittiska Animal Liberation Front för en tid sedan. Dokumentärfilmaren Graham Hall har kritiskt granskat "djurrättsaktivisterna" i filmer som sänts av brittiska Channel 4. I oktober förra året kidnappades Hall av en grupp män som tvingade in honom i en skåpbil. Han fördes till ett hus där aktivisterna brände in bokstäverna ALF (dvs Animal Liberation Front) över hela ryggen. Aktivisterna använde ett brännjärn. Han släpptes ordentligt medtagen efter tolv timmar.

Vi understryker att det här tilldrog sig i utlandet och att vi sprider uppgiften främst i Sverige, eftersom vårt eget lands statsminister har lovat att brännmärka dem som talar illa om Sverige i utlandet.

(Uppgifterna om Hall har vi hämtat från brittiska BBC)

Misslyckad missilttest – men det finns hopp

I juli misslyckades ett test med rymdförsvarsprogrammer SDI. Tyvärr föll testen på ett ganska enkelt fel, varför det aldrig blev något prov om systemet klarade de högteknologiska kraven. Urkopplingsmekanismen för den enhet som skulle slå ut den anfallande roboten fungerade inte. Det hjälpte inte att målet identifierades korrekt av radarn och att avskjutningen fungerade klanderfritt. Det gör emellertid att förhoppningarna finns kvar att systemet ska kunna tas i drift om dryga fem år.

Den realistiske visionären Adenauer

Det är svårt att tänka sig en mer idealisk ledare för Förbundsrepubliken Tyskland efter krigsslutet 1945 än Konrad Adenauer (1876–1967). När Adenauer blev förbundskansler 1949 var han redan 73 år gammal. Han var övertygad katolik och dessutom benhård antikommunist och antinationalist: han var trött på allt tal om Tysklands ödesbestämda roll och syftade till att göra den tyska förbundsrepubliken till ett odramatiskt, "normalt" land bland andra i den europeiska gemenskapen.

Den 25 september 1944 kastades Konrad Adenauer, före detta borgmästare i Köln i Rhenlandet, av Gestapo i nazistiskt fängelse i Brauweiler. "Ta nu inte livet av er", tillhölls han av sin fängsvaktare. "Ni skulle bara förforsaka mig en massa bekymmer. Ni är 68 år gammal och ert liv är hur som helst över." Adenauer tog inte livet av sig och undgick även på andra sätt att brytas ner av fängelsevistelsen. Och hans liv var långt ifrån över – han skulle leva i ytterligare nästan ett kvarts sekel!

Under sin nazistiska fångenskap kom Adenauer till insikt om att de allierade efter kriget skulle splittras i två stora block, och att det Tyskland som uppstod ur spillrorna av det gamla skulle tvingas välja mellan öst och väst. Vad Adenauer själv skulle komma att föredra var givet. Som rhenlänning och antikommunist hörde han hemma i väst såväl geografiskt som politiskt. Redan 1926 hade Adenauer varit aktuell som tysk kanslerskandidat i Weimarrepubliken, men han kom till korta därför att han endast hade kommunalpolitisk erfarenhet.

Realistisk visionär

Konrad Adenauer ogillade som rhenländsk politiker instinktivt den preussiska militarismen och pangermanismen. Han ville inte, till skillnad från separatistiska politiker, avskilja västra Tyskland från det tyska riket; däremot ville han minska Preussens

Övertygade katoliken Konrad Adenauer försänkt i bön. Adenauer var precis den ledare Västtyskland behövde i det kalla krigets början.

inflytande över tysk politik. I den östtyska propagandan skulle Adenauer sedan framställas som "rikssplittare". I den komplicerade politiken i Weimartidens Tyskland – det vill säga tiden mellan de båda världskrigen – irriterade Adenauer riksregeringen i Berlin och i synnerhet Gustav Stresemann genom att i utlandet ta upp stora lån för att bland annat uppföra ett sportstadion i Köln.

Adenauer fick vänta länge på sin tid i ramplyuset, men den kom till slut. När de politiska grupperingar som slutligen skulle bli CDU – Kristligt demokratiska unionen – möttes för att grunda partiet i januari 1946 var Adenauer över huvud taget inte påtänkt som ledare. När han kom till mötet sa han emellertid kort men uppenbarligen mycket auktoritativt:

– Jag är visst äldst.

Därmed hade Konrad Adenauer som 70-åring etablerat sig som CDUs och snart också tyska förbundsrepublikens rorsman. Om sin egen mission tvekade han aldrig: han ensam var kallad att ta hand om det demokratiska Tyskland. Jan Olof Olsson

(Jolo) skriver så om Adenauer i sitt populära och insiktsfulla historieverk *20e århundradet* (del 6): "Det väsentliga för honom var att göra slut på Tysklands centrala roll i Europa, på alla de gamla tyska strävandena att Tyskland skulle vara en dominerande stormakt mellan Väst- och Östeuropa, den kontinentalmakt som Hitler och kejsar Wilhelm predikat. Han ville befria tyskarna från alla historiska uppgifter och från all ödestung historia de tvingats vara med om och deras ledare tjatat om. Han ville ge tyskarna ett normalt liv – rycka ut dem ur det stora skeendet, placera dem i vardagen" (sidan 143).

Tysklands stora olycka, menade Adenauer, var att det hade styrts från Berlin och dominerats av den militaristiska, preussiska andan. Nazismen var kanske inte direkt preussisk, men när Hitler 1933 tog över ledningen över Tyskland kunde han göra det som fullföljare av den preussiska traditionen med en naturlig strävan att expandera i öster. Många av de första nazisterna var också gamla preussiska

militärer, exempelvis general Erich von Ludendorff som var med Hitler vid det misslyckade kuppförsoket i München 1923. För Adenauer bestod det "rätta" Tyskland – *Alt-Deutschland* – av västra Tyskland från Hamburg till Konstanz men utan den belastning han ansåg att Preussen och de östra provinserna utgjorde.

Framförallt var Konrad Adenauer en antinationalist som ville inordna Tyskland i en högre europeisk gemenskap. Det var såväl en vid tiden efter Andra världskriget realistisk som i ett längre perspektiv visionär inställning.

Lag och ordning

Konrad Adenauer föddes i Köln den 5 januari 1876 som son till Johann och Helene Adenauer, som hade det långt ifrån väl beställt. Tills han var 17 år tvingades Konrad dela säng med sin bror Hans. Föräldrarna var stränga, hårt arbetande katoliker och under hela sitt liv var Konrad Adenauer noga med att iakttaga katolska seder och bruk. När Konrad föddes pågick en kulturkamp i det tyska riket mellan "järnkanslern" Otto von Bismarck och den katolska kyrkan, vilken Bismarck ansåg utgjorde "en stat i staten" som måste bekämpas.

När Konrad Adenauer växte upp var han en blyg och osäker ung man, mycket långt ifrån den mogna och äldre mannens fullkomliga självsäkerhet och lugna auktoritet. Han ansträngde sig hårt för att lyckas i skolan men fick medelmåttiga betyg. Trots att Konrads intresse för blommor och växter kanske hade gjort en yrkesbana som botanist eller trädgårdsmästare naturlig, följde han sin bror Augusts exempel och blev jurist (broder Hans blev präst). Juridikstudierna bedrevs vid universiteten i München och Freiburg och ledde till att Konrad Adenauer 1901 berättigades att praktisera juridik. 1906 erhöi han en plats i sin hemstad Kölns rättsadministration. Samma år gav han sig också in i politiken och blev en av borgmästarens tolv ställföreträdare, representerande det lokala Centerpartiet.

När borgmästare Max Wallraf avgick 1917 erbjöds Adenauer jobbet. När Köln i slutskedet av Första världskriget i november 1918 löpte risk att revolutioneras av en kommunistisk allians av "arbetare och soldater" visade sig Adenauer uppgiften vuxen. Det sägs att den oerhört hårt arbetande Adenauer enbart genom sin personliga resning och karaktärsstyrka var i stånd

att kväsa de upproriska elementen. Med en arbetsdag som varade 18 till 20 timmar såg Adenauer till att lag och ordning upprätthölls i Köln – offentliga bespisningar kom igång dygnet runt och de soldater som återvände från fronten måste lämna ifrån sig sina vapen innan de kunde erhålla lön och avgångsbevis.

Konrad Adenauer bibehöll enligt militära observatörers vittnesmål hela tiden ett orubbligt lugn. Därmed hade han bevisat för sig själv att han var fullt kapabel att hantera de svåraste kriser. Den vetskapen skulle prägla hans fortsatta politiska karriär och utgöra grunden för det orubbliga självförtroende som skulle ge honom ryktet av att vara något av en despot.

När Hitler uppsteg till makten den 30 januari 1933 menade Adenauer, liksom många andra, att regeringsansvaret nog skulle tämja *Der Teppichfresser* (Mattätaren) och göra folk av honom. Hitler lät dock inom kort upplösa riksdagen i Berlin och därefter ta en rad initiativ som på ett par år hade förvandlat den demokratiska Weimarrepubliken till en totalitär diktatur, där särskilt judarna förföljdes obarmhärtigt.

Det hedrar Konrad Adenauer, att han tidigt blev föremål för nazisternas vrede och av partitidningen *Westdeutscher Beobachter* hotfullt – och absolut rättvisande – förklarades ha den "djupaste aversion" gentemot nationalsocialismen.

Tysk och europé

Kort därpå utsattes Adenauer för illasinnade hot från nazisterna. Lyckligtvis kom han då att tänka på en gammal skolkamrat, som var abbot i benediktinerklostret Maria Lach där Konrad Adenauer kunde hålla sig dold i nästan ett år. Från att ha varit Kölns firade starke man var han nu ett jagat villebråd utan vänner. Under sin klostertid hade han dock gott om tid att läsa, bedja och reflektera över tillvaron.

I juni 1934 greps emellertid Adenauer av Gestapo och fängslades tillsammans med ett antal tyska generaler. Dessa fann Adenauer så föga märkliga, att då han tre år senare tillfrågades om han var intresserad av att ingå i en motståndsrörelse mot Hitler som till stor del utgjordes av officerare i *Wehrmacht* nekade: "Har ni någonsin sett en general med ett intelligent ansikte?" frågade han en av motståndsrörelsens medlemmar. Adenauer frisläpptes dock snart från fångenskapen och ryste, då han frågade en tidigare partikollega hur länge det var troligt att nationalsocialister-

na skulle förbli vid makten och fick svaret: "Kanske så länge som två år".

–Två år! invände Adenauer. För Guds skull! Jag kommer att vara för gammal för att komma tillbaka.

Mellan åren 1934 och 1944 gjorde Adenauer och hans stora familj (han hade fem barn med sin dåvarande hustru och ytterligare tre med framlidna hustrun; alla barn överlevde kriget) sitt bästa att leva ett så stillsamt och obemärkt liv som möjligt. 1944 blev han dock ånyo fängslad men räddades tack vare att sonen Max, som var officer i den tyska armén, ingrep till hans förmån. Jämte Adenauer befriades 18 medlemmar av hans hushåll av amerikanerna i mars 1945.

Det Tyskland Konrad Adenauer överblickade efter kriget var i ett eländigt skick. Bortsett från Förintelsens offer hade ungefär fem miljoner militära och civila tyskar dödats under Andra världskriget och många fler sårats. En fjärdedel av alla bostäder beräknades vara obeboeliga till följd av de allierades krigföring. Storstäder som Köln, Hamburg och Berlin – för att inte tala om det terrorbombade Dresden – var inte stort mer än rykande ruinhögar. När Adenauer analyserade orsakerna till att Tysklands befolkning hade tillåtit Hitler och nationalsocialisterna att ta makten, och därmed kasta Tyskland in i krig och fördärv, kom han till slutsatsen att det hade blivit möjligt därför att tyskarna hade övergett sina kristna ideal till förmån för dyrkan av staten.

Det framtida Tyskland, menade Adenauer, måste få sina rötter i det kristna väst och anknyta till den europeiska gemenskapen. "Jag är tysk", klargjorde Adenauer, "men jag är också, och har alltid varit, en europé och har alltid känt mig som en europé."

Regeringschef i 14 år

Adenauer kontaktades i ett tidigt skede efter freden 1945 av de amerikanska befriarna och kom att fungera som rådgivare åt den amerikanska ockupationsmakten. Han installerades också åter i sitt ämbete som borgmästare i Köln. Men han upprördes i likhet med många andra tyskar av de amerikanska soldaternas ovärdiga beteende – de var arroganta och drog sig inte för att plundra och stjälla. När därför britterna tog över ansvaret för den del av Tyskland som Adenauer befann sig i var han långt ifrån olycklig. Det visade sig dock att britterna var ännu värre än amerikanerna, och Ade-

nauer avskedades från sin tjänst och utvisades till och med från Köln av den brittiske generalen Barracough. Dessutom förbjöds han att i fortsättningen ägna sig åt politisk verksamhet.

Avskedandet förde dock det goda med sig att Adenauer nu kunde ta itu med uppgiften att bilda ett nytt politiskt parti, Kristliga demokratiska unionen (CDU). Partiet kom att utgöras av såväl katoliker som protestanter och hade som målsättning att förnya Tysklands inrikes- och utrikespolitik med den kristna etiken som grund. CDU har därefter satt sin prägel på först Västtyskland och därefter den återförenade Tyskland med sin kristliga, prokapitalistiska och västvänliga politik. Motstånd mot kommunism och varje form av socialism – inklusive nationalsocialism – har varit en självklarhet. Inte ens det faktum att hustrun Gussie avled 1948 i en bensjukdom hon fått i nazistisk fångenskap kunde lägga hämsko på Adenauers politiska energi och vilja att skapa ett bättre Tyskland.

Den 14 augusti 1949 kunde invånarna i det demokratiska västra Tyskland gå till det första fria val som hållits på tysk mark sedan 1932. Största block i *Bundestag* blev det som utgjordes av Adenauers CDU och dess bayerska systerparti CSU (Kristliga sociala unionen). Näst störst blev socialdemokraterna och därefter det liberala Fridemokratiska partiet (FDP). Den 17 september valde *Bundestag* Konrad Adenauer till rikskansler med precis en rösts marginal – den som han själv avgav. Regeringskoalitionen kom att bestå av CDU/CSU och FDP. Adenauer var vid det laget 73 år gammal och väntades bli kvar på sin post ett eller kanske två år. Han förblev emellertid västtysk regeringschef i 14 år, och när han slutligen avgick 1963 hade han nått sitt förstahandsmål: både hemma och utomlands hade Förbundsrepubliken Tyskland fullt ut accepterats som en självklar del av den demokratiska västvärlden.

Som ett svar på bildandet av Förbundsrepubliken – i dagligt tal Västtyskland – hade Sovjetunionen den 15 oktober 1949 upprättat den så kallade Tyska demokratiska republiken ("DDR") i den hittillsvarande tyska sovjetzonen. Stalin tycks motvilligt ha tagit detta steg sedan han misslyckats med att förena hela Tyskland under kommunistiskt valde.

Kol- och stålunionen

Konrad Adenauers uppgift att göra Västtyskland till en fullskalig västlig demokrati var långt ifrån enkel. Den socialdemokratiska ledaren Kurt Schumacher hade exempelvis uppfattningen, att Tyskland måste gå en "tredje väg" mellan kommunism och kapitalism. Detta var anatem för Adenauer, som ansåg att det var just denna inställning – att Tyskland hade något slags unik mission – som hade skapat så mycket lidande och problem för landet. Om Schumacher skall sägas, att han var en antikommunist som bestämt motsatte sig Stalins och sina östra parti-bröders intentioner att inlemma också den västra delen av Tyskland i den sovjetiska intressesfären – men han var också marxist och som sådan fientligt inställd till de synsätt som Adenauer representerade.

Vidare måste Adenauer övertyga arvfienden Frankrike om att (Väst)Tyskland numera var dess vän och en fullvärdig

medlem i den västliga brödragemenskapen. Det var en svår uppgift, men dessbättre hade Adenauer en viktig allierad i Förenta staterna och särskilt den amerikanske utrikesministern Dean Acheson som var en övertygad motståndare till alla ryska expansionssträvanden och som delade ekonomen John Maynard Keynes syn på Tyskland som nyckeln till europeisk politik. I syfte att hindra Moskva att utnyttja Europas ekonomiska misär efter kriget var det i detta perspektiv nödvändigt att återupprätta Tysklands välfärd så snart som möjligt. Om Frankrike motsatte sig detta, så mycket värre för Frankrike.

Acheson träffade Adenauer för första gången i november 1949 och blev djupt imponerad. Joseph Shattan citerar i boken *Architects of Victory. Six Heroes of the Cold War* (sidan 111) Achesons omdöme om Adenauer: "Ett första intryck av kanslern var det mänskliga förkroppsligandet av doktrinen om energibevarande. Han rörde sig och talade långsamt, gestikulerade sparsamt, log kort, skrockade snarare än skrattade, var svag för ironi... Jag slogs av

hans uppträdandes föreställningsförmåga och vishet. Hans stora angelägenhet var att fullständigt integrera Tyskland i Väst Europa. Ja, han gav detta mål prioritet framför återföreningen av det olyckligt delade Tyskland och kunde se varför [Tysklands] grannar kunde betrakta det som nästan en förutsättning för återförening... han ville att tyskarna skulle bli medborgare i Europa, att samarbeta, särskilt med Frankrike, i att utveckla gemensamma intressen och utsyn och i att begrava de närmast gänga seklernas motsättningar."

Frankrike såg till en början med stor skepsis på Adenauers ansträngningar och inte minst det vänskapliga förhållandet till USA. I syfte att stärka sin position utformade fransmännen den plan som kallats Schumanplanen efter den franske utrikesministern Robert Schuman och som gav upphov till Europeiska kol- och stålunionen, ursprunget till våra dagars Europeiska unionen (EU). Kol- och stålunionen undertecknades av Frankrike, Västtyskland, Italien, Belgien, Nederländerna och Luxemburg den 18 april 1951. Den blev en sorts fredsfördrag mellan Europas centrala demokratiska makter.

Naturligtvis var det också en självklarhet för Adenauers Tyskland att vara med när den västliga försvarsalliansen NATO bildades 1949.

Lärjungen Kohl

1963 avgick Konrad Adenauer vid 87 års ålder som västtysk kansler. Eller snarare tvingades av sina kolleger, som tröttnat på hans autokratiska styressätt, att avgå. Han fortsatte som ordförande i CDU i ytterligare tre år. I stället för att dra sig tillbaka i den nöjda förvisningen om att ha satt sin prägel på Västtyskland och Europa, var det en bitter åldring som kastade in handduken. Han såg på sina landsmän som orealistiska drömmare som fortfarande var i stort behov av handfast ledning – Adenauers ledning. Sin efterträdare, Ludwig Erhard, betraktade han som en visserligen begåvad ekonom men knappast den ledare som behövdes.

När Adenauer deltog i sin sista partikongress 1966 var delegaten Helmut Kohl 34 år gammal. När Berlinmuren raserades 23 år senare och Tysklands återförening hägrade bevisade sig förbunds-kansler Kohl vara en lojal lärjunge till den store Adenauer.

Knappt två år senare hade Sovjetunionen upphört att existera.

Översabotören och spionchefen Ernst Wollweber:

Han vävde kommunismens blodiga nät

I Luftwaffes forna högkvarter i Berlin satt länge en grotesk jättespindel och spann ett klabbigt, olycksbringande nät över Europa och en stor del av världen. Ernst Wollweber var namnet, tillika en av de värsta ärkeskurkar kommunismen frambringat.

Det är skillnad på revolutionärer och revolutionärer. En elit tillhör maktteoriernas besatta men opraktiska tanketvinnare, en Lenin, en Trotskij, en Bucharin; andra utgör revolutionens handlingsmänniskor; en Stalin, en Ulbricht och längst där borta i mörkret en Wollweber. De förra bygger sina utopier i det blå, de senare håller sig på jorden, gärna under jorden, och det blir alltid deras karaktär, gärningar och förflutna som släpper sin prägel på den verklighet som slutligen möter världens förfärande blickar.

Avskummets drägg

Ernst Wollweber framstår i dag som den tyska kommunismens översabotör och överexekutor. En mördare av värsta tänkbara sort. Ett avskummets drägg. Fadern var en schlesisk gruvarbetare som stupade i Första världskriget. Mot dettas slut kom sonen med som eldare på slagskeppet "Helgoland". Missnöjet pyrde och den unge Wollweber gjorde allt för att få det att slå ut i full låga. När tiden var inne gav han också signal till myteriet på "Helgoland", och han åkte på den första lastbilen då beväpnade och rusiga matrosor strömmade in i Bremen.

I årtal var Wollweber efterlyst av polisen i ett halvt dussin länder. Under 1920-talet var han kommunistagent i Tyskland och gjorde sitt bästa för att undergräva Weimarrpubliken. När sedan de ledande kommunisterna greps 1933 blev han ledare för partiets underjordiska rörelse, vars högkvarter slutligen förlades till Köpenhamn. Under Spanska inbördeskriget spårade enbart den svenska polisen 17 fartygs-sabotage till hans skandinaviska organisation.

Sådana fartygssabotage ledde slutligen Jan-Erik Johansson är filosofie doktor och författare.

till att han arresterades i Sverige 1940 – hans enda vistelse bakom lås och bom (kanske var det därför han sedan kom att smida planer på att spränga Porjus kraftverk i luften). Moskva försökte genom diplomatiska påtryckningar få honom utlämnad och dukade upp en historia om att Wollweber som sovjetmedborgare var efterlyst i Ryssland för försökning av statsmedel.

Men här hemma i Sverige föll vi inte till föga, och Wollweber fick tjäna av sina tre år.

Östtysk polischef

Ryssarna återtog honom i tjänst efter kriget och kamrat Wollweber blev först chef för sjöfarten och sedan för kommunikationerna i Östtyskland, två relativt undanskymda poster med uppenbara möjligheter till sabotageverksamhet. I rampljuset framträdde han först 1953, då hans ryska uppdragsgivare, skrämde av de östberlinska arbetarnas upplopp den 17 juni, utnämnde honom till chef för Sovjetzonens vid det laget tämligen skamfilade hemliga polis. Det jobbet var som klippt och skuret för kamrat Wollweber. Han återställde hemliga polisens järnhårda kontroll över cirka 18 miljoner östtyskar och gjorde det så framgångsrikt och hänsynslöst att han två år senare beförades till chef för det

Av Jan-Erik Johansson

återupprättade säkerhetsministeriet.

Trots ministertiteln gav Wollweber fortfarande fritt utlopp åt sin "sjukliga passion för sprängämnen". Hans sabotörer fortsatte sporadiskt sina "tillämpningsövningar" i västtyska hamnar. Under förberedelserna till en sådan övning i Hamburg inträffade dock en malör: en explosion demolerade en förtortslägenhet och polisen fick möjlighet att lokalisera och beslagta stora kommunistiska förråd – och fastställa att materielen kom från hemliga polisen i Östberlin. Ett aber, kan det tyckas, men "Ullvävaren" lät sig inte förskräckas. Istället lät han sabotageverksamheten utsträckas till att omfatta andra nationers fartyg, liksom han tidigare gjort under Spanska inbördeskriget.

Oförklarliga fartygsolyckor avlöste varandra lite varstans.

Den 25 januari 1953 härjades 20 000-tonnaren "Empress of Canada" av brand när hon låg vid kaj i Liverpool. Den 28 och 29 januari bröt eld ut på Atlant-jätten "Queen Elizabeth", och den 30 januari inträffade liknande "olyckstillbud" som kunnat få allvarliga följder på de engelska hangarfartygen "Triumph" och "Warrior". Några dagar senare skadades 36 man vid en häftig explosion ombord på hangarfar-

Östtyska arbetare mot sovjetiska stridsvagnar den 17 juni 1953. Ernst Wollweber återställde hemliga polisens järnhårda kontroll över 18 miljoner östtyskar.

tyget "Indomitable", som var på väg till Malta. Strax efteråt rapporterades andra oförklarliga explosioner på det engelska hangarfartyget "Centaur", jagaren "Duchess" och fregatten "Termagant".

Kommunistiska sabotage

Inte sedan Andra världskriget hade brittiska flottenheter och handelsfartyg i brittiska hamnar utsatts för en sådan serie farliga tillbud på så kort tid. Var det bara fråga om olyckshändelser? Eller var det kanske av fienden anstiftade sabotage mot den allierade sjöfarten, som just då var av vital betydelse för fullföljandet av Koreakriget?

Under tiden hade lika mystiska bränder drabbat ett fartyg i Hamburg, härjat hamnanläggningarna där och delvis förstört ett stort varv.

Engelsmännen förklarade senare officiellt att det varit fråga om "olyckshändelser", medan talesmän för Förbundsrepubliken Tyskland (Västtyskland) hävdade att kommunistiska sabotage spelat en viktig roll vid dessa egenartade, "samordnade" missöden inom den allierade sjöfarten. Några månader senare, när talrika liknande fartygsbränder hade inträffat i brittiska och tyska hamnar, påpekades det i en officiell Bonn-rapport att bränderna endast hade drabbat "fartyg och anläggningar tillhörande länder som aktivt bekämpar Sovjets aggression i Korea".

Samtidigt framhöll man att "brändernas lokalisering i fartygen och den använda typen av sabotagemateriel" tydde på en enda, dirigerande hand.

"Härska genom fruktan"

Denna dirigerande hand tillhörde Ernst Wollweber, det vet vi med facit i hand bestämt i dag, samme Wollweber som hela sitt vuxna liv arbetat i den underjordiska kommunistiska rörelsen och som av det västliga kontraspionaget då betecknades som "Europas farligaste kommunist". Bakom honom låg, när han som säkerhetsminister 1957 tvingades avgå, 35 års kriminell aktivitet, huvudsakligen ägnad åt Sovjets största och farligaste sabotage- och terroroperationer i Västeuropa.

Dessa operationer dirigerades av Moskva, men Wollweber hade före sin avgång i över fyra års tid varit direkt ansvarig för 1) sabotage mot Atlantpakts-

Östtysk polis bär bort Peter Fechtens kropp sedan denne skjutits till döds efter ett misslyckat flyktförsök till friheten i väst 1962.

fartyg och hamnanläggningar i hela Väst-europa; 2) spionage genom tyska agenter mot Västtyskland och mot NATO-styrkorna där; 3) de tyska kommunisternas underjordiska rörelse som specialiserat sig på politisk kidnappning och mord.

Wollwebers karaktär var i ovanligt hög grad lämpad för denna tredubbla gangsterverksamhet. En avhoppad före detta medarbetare beskrev honom så här: "Wollweber har ingen som helst känsla för människoliv. Hans metod är att härska genom fruktan". "Du ska oskadliggöra den där människan som om du vore en torped", röt han en gång till en skräckslagen underhuggare. "Vet du vad en torped är? Det är en projektil som avskjuts mot ett mål. Om den träffar har den fullgjort sin uppgift. Om den missar sjunker den – och försvinner för evigt. Uppfattat?"

Ölfet men brutal

Förräddarpartierna är mästare i konsten att anlägga förklädnader, och i Tyskland blev Wollweber känd som en ölfet, obetydlig riksdagsman, vars tråkiga tal och taktlösa skryt om kvinnor och sprit ingenting av-

slöjade om hans stjärnroll. Men bakom masken dölde sig en av bolsjevismens skarpaste hjärnor kompletterad av våghalsig djärvhet, fullslipad förslagenhet och en brutalitet absolut utan gräns. "Att dö är lätt", väste han åt vacklande anhängare och det var aldrig något tvivel om vad han menade.

Och östzonens transportministerium gav frikostigt svängrum för hans speciella och kusliga talanger. Från Görings forna högkvarter organiserade "Pfannkuchen off Beene" (Pannkakan på ben) ett väldigt spion, sabotage- och smuggelnät över Västtyskland och större delen av Europa. Bland "apparaten" viktigaste uppgifter var att i hemlighet söka göra västtyska industrin till en kommunismens arsenal. Strategiska varor för flera hundra miljoner mark – på en del håll nämns siffran en miljard mark (en svindlande summa vid den här tiden!) – smugglades med hjälp av falska exportlicenser och mutade tullmän in i Östzonen för att så småningom hamna i till exempel Kina. Hela verkstadsuppsättningar fördes – även via Sverige – in bakom järnridån.

Genom vittnesmål från arresterade agenter, som utexaminerats från Wollwebers sovjetfinansierade sabotageskolor i Östtyskland, fick västmakternas säkerhetstjänst småningom reda på hur han arbetade. En före detta elev berättade: "Vi studerade ritningar av alla fartygstyper. Experte lärde oss att använda brandbomber som såg ut som bitar av kol eller järnmalm. Andra sprängämnen hade en konsistens som kunde förväxlas med vete eller socker, och vi fick en högexplosiv, ytterst skicklig imitation av en reservoar-penna avsedd att placeras under stolsdynor och madrasser ombord."

Efter att ha genomgått sådana kurser smugglades 96 brittiska kommunistiska sjömän och 18 hamnarbetare tillbaka till sin hemmahamnar i slutet av 1952 – med de tidigare nämnda följderna för den brittiska sjöfarten under år 1953.

Politisk kidnappning

Wollwebers verksamhet på sjöfronten inriktade sig också på att underblåsa strejker vid de västtyska varven och den tunga industrin. Vid en fackförbundskongress i

Fortsättning på sidan 4

Återstår - Göran Persson!

av Alf Enerström

Under början av 1980-talet blev läkaren Alf Enerström känd för sina åsiktsannonser, riktade mot dåvarande socialdemokratiska partiledaren Olof Palme. Annonserna var undertecknade "Socialdemokratiska Oppositionen" och Enerström ansåg sig företräda den riktiga socialdemokratin, vars budskap förvanskats av partiets ledning. Expressens Curt Rådström drev i en artikelserie en jättelik kampanj mot Enerström. Contra tyckte att innehållet i de många artiklarna var tunt i förhållande till de braskande löpsedlarna och de många sidorna med krigsrubriker. Därför publicerade vi en intervju med Alf Enerström och hans hustru Gio Petré i Contra nummer 3 1983. Vi blev efter publiceringen uppringda av Rådström som inledningsvis sade sig ha förståelse för att vi ville låta "andra sidan" ge sin syn på saken, men sedan ägnade en och en halv timme (!) åt att förklara att det var näst intill kriminellt att publicera den "farlige" Enerströms åsikter. Varför Enerström var så farlig lyckades dock Rådström aldrig förklara. Enerström har fortsatt sin verksamhet. Sommaren 1998 blev vi uppringda av en gäst på Enerströms herrgård Sölje i Värmland, som berättade att Enerström gripits och förts bort av polis till Karlstad. Contra-medarbetaren Bertil Wedin, som befann sig i London, försökte få besked från polisen varför Enerström gripits. Någon förklaring fick han aldrig. Det fick för övrigt inte Enerström heller. Han släpptes kort efter samtalet från London. Måhända bidrog uppmärksamheten från en internationellt verksam journalist till detta. Av olika skäl berättade vi först i förra numret om det som hände på Sölje herrgård för två år sedan. Alf Enerström får i detta nummer av Contra tillfälle att presentera sin egen syn på sin verksamhet och det som hände i Värmland.

USA vann det kalla kriget. Inte för att USA är ett avmätt och överlägset land där allting är som det ska (den interna kritiken i USA är skoningslös och enligt min mening helt rättvis), men förhållandena i Östeuropa var så mycket värre och till slut tog folken själva itu med saken.

Sverige däremot var ett "bra land att leva i", som moderatledaren Gösta Bohman sa 1975. Sextioalet i Sverige hade varit ett fantastiskt årtionde för mänskligheten och i Tyskland hade man myntat uttrycket "Schweden ist das Land wo die Sahne fliesst". Så sant, grädden till och med flödade över. Sverige borde ha haft en strålande tid fram till sekelskiftet, men så blev det inte. Och både Bohman och jag såg bockfoten, det Vilhelm Moberg kallade palmeism och det som flertalet kloka

beskådare sett växa fram redan på sextio-talet, men inte tillräckligt synligt för de politiskt svagt begåvade, till vilka både Gösta och jag beklagansvärt måste räkna oss.

Varför var Vilhelm så mycket klokare? Världens störste epiker måste vara klokare än vi, sa Gösta och så var den frågan avgjord.

Gösta och jag vann det kalla kriget i Sverige, med nittio procent hjälp av den geniale partisekreteraren Gustaf Jonnergård. Gustaf har politiken i fingerspetsarna så vår allestädes närvarande vän Rolf Örjes, som hade direktkontakt med Thorbjörn Fälldin, vilket faktiskt inte Gustaf hade. Han beundrade Thorbjörn för politisk hederlighet och stor arbetsförmåga, men ville gå in och styra där det behövdes,

vilket han inte alltid fick.

Dock vann vi det kalla kriget, som tyvärr slutade med Palmes död och jag är idag, som jag var då, tacksam för att Gustaf inte behövde uppleva den landsplågan. Han hade blivit förtvivlad och genast undrat vad han gjort för fel. Fälldin sa dagarna efter mordet på Olof Palme att han "inte kunde tro att de politiska motsättningarna i Sverige blivit så stora att en demokratiskt vald statsminister måste dö på sin post", och Gustaf Jonnergård hade sagt det samma.

Sedan är det en helt annan sak att Palme gjorde saker som inte gick ihop med vissa medborgares rättskänsla, och sedan i varje fall sommaren 1982 som enda lösning på landets allvarliga och ökande problem sett "ta bort Palme". Vad det nu i deras ögon innebar. Ta bort behöver inte ske med en pistolkulä i bröstet. Våld är nästan alltid den sämsta lösningen på alla mänskliga problem.

Om SAP (Socialdemokratiska Arbetare-

Gästskribenten

partiet) hade skärpt sig efter Palmes död, så hade det gått att rädda välfärdsstaten, men det fanns ingen Branting eller Per Albin som kunde ta över. Det fanns bara en nolla, Ingvar Carlsson, som tio år senare blev utskäld på öppen gata i sin egen hemstad Borås, av en ursinnig arbetarkvinna. TV visade spektaklet och folket hejade på i stugorna. Arbetarledaren skändes gissar jag, och han avgick från den ena dagen till den andra och överlät till en som var ännu sämre och som skadat landet och särskilt arbetarklassen ännu mer - Göran Persson. En farlig diktatorsfigur, som inte bryr sig om de unga som inte får hjälp, trots att hjälp finns hur mycket som helst. Bakom hörnet, dit Göran Persson inte ens gitter titta.

1998 års val, som var Göran Perssons första som partiledare, var ett sådant skräckscenario.

Som ledare för det "kalla krig" som börjat igen efter Palmes död, och som jag

var ledare för som gammal trogen medlem i SAP, såg jag bockfoten dyka upp igen i sin allra värsta skepnad. Folket lurades att rösta på sina egna böddlar. Vi såg redan sommaren 1997, vad valet 1998 skulle handla om. Palmeismen hade inte dött ut med Palme, utan nu såg allting ännu värre ut. Farten i nedbrytningen av landet hade ökat i ännu större omfattning. Man myntade ett uttryck för att lura väljarna eller mene- tekel om man så vill. De fattigaste lurades nästan hotfullt att fortsätta rösta på det parti som redan åstadkommit så stora skador.

Skola, vård och omsorg, som krävde större resurser, inte mindre som Göran Persson förfäktade. Folket led och världsbetraktarna av Sverige, som inte bodde här och inte behövde lida och dessutom inte hade en aning om, vad som var rätt metod att rädda Sverige undan palmeismen, som nu levde sitt eget liv och inte längre hade mycket med Palme att göra.

Dessutom, det allra farligaste, när större delen av världen rustade upp, nämligen nedbrytningen av vårt en gång utomordentliga försvar grundat på allmän värnplikt och en samlad folkstyrka, där alla som kunde röra ett finger var involverade om man ville och var motiverade.

Göran Persson flyr i sitt flygplan till den andra sidan NATO-gränsen om ryssarna anfaller och överklassen kommer vi inte att se röken av, men arbetarnas barn kommer att dö som flugor och arbetare och bönder som inte kan lämna sina hem blir våldtagna och dödade.

Man behövde inte vara någon militär expert för att se detta. Det räckte med sunt förnuft och sunt förnuft hade alla svenskar inom och utom landet som öste pengar över oss inom "socialdemokratiska oppositionen". Miljontals kronor som i sin helhet skulle användas till information. De politiskt fäkunniga och av Göran Persson lurade skulle inte behöva lägga sin röst på fel ställe av ren okunnighet. Rösta på sina böddlar som man sa.

Sommaren 1997 räknade vi ut att våra insamlade medel skulle räcka till cirka 200 stora politiska annonser i ett dussin tidningar och vi visste att det plågade svenska folket skulle läsa. Om våra planer gick i lås. Och våra planer såg ut att gå i lås tack vare Dagens Nyheter. Landets viktigaste tidning hade beslutat sig för att föra ut våra väl grundade angrepp på den förda politiken, på vårt eget parti SAP som inte stod på de många människornas sida längre och på

Göran Persson som så totalt svikit sin uppgift.

Alltså det som är det allra viktigaste i en demokrati "att få tala till väljarna" skulle uppenbarligen gå i lås och vi räknade med att "våra fiender" i detta nya kalla krig skulle falla på eget grepp och hamna kring 30 procent och därmed skulle landet kunna börja byggas upp igen, med Bildt, Lundgren och Leijonborg i spetsen.

Allt var inte bra som de gjorde, men mycket var bra och arbetarklassen skulle få andningspaus i fyra år. Hämta andan, överleva, se sina barn må bättre och kanske känna att vi nu "fått en arbetarvänlig regering igen". Vi visste inte då sommaren 1997 om vi skulle kunna hjälpa KD till den stora segern, men vi såg Rolf Åbjörnsson som en pärla, ja ett stjärnskott. Aldrig en tokig tanke där, 1997. Alf Svensson kände vi väl. Hans fördelar och hans fel och KDs partiprogram som är bra för varje arbetare.

Jag, som erfaren läkare, som nästan bara tjänstgjort i arbetardistrikt, kunde se att varje hederlig arbetare, som nästan slet livet ur sig för sin familj hade ett formellt stöd i Alf Svensson och hans partiprogram. Men KD hartyvärr inte samma höga klass på sina politiker som exempelvis moderaterna (om man undantar en handfull) och det är partiets akilleshäla. Sommaren 1997 gällde det för oss inom den socialdemokratiska oppositionen att tänka rätt, sortera argumenten, och komma ut i rätt tidningar. Vi skulle ha en stor annons varje månad i mer än ett år och vi skulle varje gång nå cirka tre miljoner läsare och som sagt cirka 30 procent var målet och Persson skulle tvingas avgå.

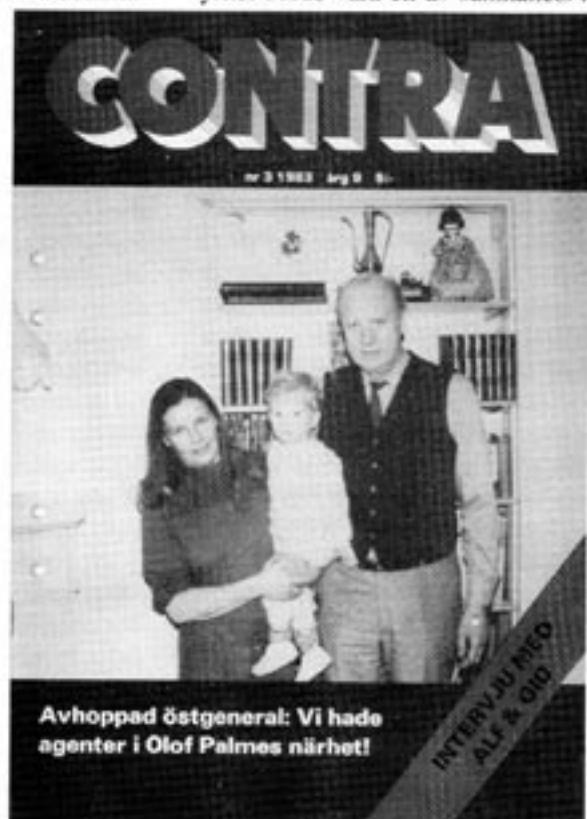
Alla våra politiska artiklar hade överskriften "Övergripssstaten - Förfallsstaten", och det gällde för oss att minutöst gå igenom det mesta som rörde vitala livsbetingelser för den mest utsatta väljargruppen eftersom det varit just den som under decennier valt att välja fel parti.

Det gick mycket bra. Allt gick oss väl i händer. I junimätningen 1998 passerade Göran Persson 38 procentstreck och vi hade cirka en miljon kronor kvar att agitera för. Sju procent hade vi tagit. Sju procent till skulle vi klara, för allting gick alltid snabbare mot slutet av valrörelsen, det sa alltid Gustaf Jonnergård. Det inser också Göran Persson och hans gäng. Därför måste vi stoppas till varje pris. Om så med våld. Persson kunde inte stå ut med att förlora makten.

Det viktigaste som vi skrev och som skulle presenterats för väljarna på en halvsida i DN den 24 i semestermånaden juli 1998 och som var de socialdemokratiska marginalväljarnas livsluft och således helt avgörande för valutgången gällde skolan. Alla som läst om snörmakare Lekholm förstår sammanhanget.

Det var dessutom Göran Persson som skolminister som ställt till helvetet för arbetarnas barn.

Det vi skrev i vår åsiktsannons (som inte fick komma in eftersom polisen med sin insatsstyrka gick in och tog våra pengar) upprepar Herman Lindqvist två år senare. Han skriver: "de bortkastade ären, den misslyckade undervisningen och de värdelösa betygen går inte att reparera, läraryrket borde vara ett av samhällets högst

Intervjun med Alf Enerström och Gio Petré i *Contra* nummer 3 1983 väckte stor irritation på *Expressen*

värderade, har förvandlats till ett låglöne- och lågstatusyrke." Hans skriver också: "Jag tycker att den svenska skolan är ett dråpslag mot Sveriges ungdom och ett hot mot nationens framtid".

Att vi gjorde en storsak av skolpolitiken, som under lång tid dominerats av Göran Persson, var i juli 1998 ett direkt hot mot möjligheten att vinna valet och därför ryckte polisen in på Sölje herrgård den 19 juli med fullt av poliser på alla avtagsvägar. Vittnen har berättat för mig att det stod fullt av poliser och polisbilar överallt, trots att det var söndag och semester och knappast gått att få fram en polis ens till ett mordfall.

När nu pengarna var borta och uppenbarligen hamnat "i Göran Perssons ficka", så borde vi rimligen lagt av. Det som hände i Zimbabwe i år, hände i Sverige 1998, men jag levde, även om det i första hand var mitt liv man var ute efter, och folket ställde upp med nya pengar, så att vi kunde göra ytterligare insatser. 36 procent blev slutnoteringen. Det var inte vad vi räknat med, för hade vi lyckats med vår stora kampanj under semestermånaden juli så hade resultatet blivit 32 procent. 30 procent var det mål vi hade räknat ut med den valmatematiska teknik som Gustaf Jonnergård lärt oss.

Alla tänkande politiker och intresserade medborgare förstår i vilket bättre läge Sverige hade varit idag om Carl Bildt hade fått ta över 1998. Vi skrev i våra annonser att arbetarsonen Bo Lundgren var en suverän medarbetare till höjdragne Bildt. Vi hade haft en heltäckande regering.

De storas, inom arbetarrörelsen tanke (med Bengt Lidforss i spetsen) var att minst lyfta arbetarna till medelklassens intellektuella medelnivå. Men de som ärvde makten, nollorna: Olof Palme, Ingvar Carlsson och Göran Persson gjord tvärtom och sänkte arbetare och medelklass under den medelnivå som de gamla arbetarledarna inte stod ut med.

Tur att Branting, Sandler, Wigforss, Per Albin och Tage Erlander inte lever och behöver uppleva den smäleken att ha slitit förgäves.

Slå upp en tidning idag eller slå på radion eller kanske besöka en skolklass är så deprimerande att de gamla om de än väcktes upp ur den eviga sömnen inte skulle tro att det är Sverige man skådar.

Vad hände på Sölje herrgård den 19 juli

1998?

Med facit i hand så kan man se att våra politiska motståndare var ute efter att för all framtid stoppa Socialdemokratiska Oppositionens framgångsrika agitation, som under många årens lopp stötts av så många medborgare och med så många miljoner kronor.

När Lars Leijonborg var partisekreterare för Folkpartiet så sa han att vi inom Socialdemokratiska Oppositionen hade mer pengar att agitera för än Folkpartiet hade lyckats samla ihop.

För Göran Persson-gänget gällde det därför att effektivt stoppa oss. Sista mätningen i juni 1998 hade visat på 38 procent för SAP och nu hade inte Göran Persson råd att förlora mer och det var tre månader kvar till valet. Därför listade man ut en teknik för att stoppa oss.

Söndagen den 19 juli skulle man slå till. Tanken var att jag som ledare för organisationen skulle skjutas. Det låter hemskt och är hemskt för att vara Sverige. Men den polis som är bäst insatt i utredningen har yttrat "att varför skall inte det som händer i så många andra länder kunna hända här". Så sant.

Man visste att jag regelbundet under häckningstiden på sommaren brukade gå i herrgårdsparken och skjuta kajor. Det måste vi göra för att småfågeln ska ha en chans att överleva.

På söndagsmorgonen klockan sex när jag stigit upp så tar jag med mig dubbelbössan, men eftersom många sover i den stora byggnaden, så väntar jag några timmar. Under tiden drar polisen ut med sin insatsstyrka, den så kallade terroriststyrkan. Jag upptäcker inget, för poliserna håller sig gömda utanför häck och staket. Tanken är (vilket alla involverade numera erkänner) att när jag går ut med geväret och ner till stranden, där kajorna sitter i hundratals, i de höga träden, så skall polisen följa efter.

De som känner mig vet att jag alltid skjuter ut mot vattnet, för att hagel inte ska kunna plockas upp av fåglarna.

När första skottet går av står alltså polisen cirka 20 meter bakom mig och jag ser dem inte. I samma ögonblick som kajan faller mot marken så ropar insatsledaren och jag vänder mig överraskad om och då fortfarande med geväret riktat mot skyn. När jag sedan tar ner geväret så måste jag ju rimligen få det riktat mot poliserna, och då skjuter man mig.

Men Gud ville annorlunda. Jag hade nämligen inte tid att skjuta några kajor, därför att på en flygplats tjugo mil bort stod ett privatflygplan och väntade på mig, planet skulle ta mig till Luxemburg, där jag hade ett nummerkonto med pengar för augusti-agitationen. Cirka en halv miljon kronor måste hämtas hem och det gick av vissa skäl inte att genomföra den normala vägen.

Jag sköt alltså inga kajor. Istället skulle jag hämta en av mina bilar och smög mig därför bort från herrgården, fortfarande utan att veta att polisen dragit ihop den största skara som man någonsin sett i Värmland. På alla byvägar stod det poliser enligt ett flertal vittnen. Jag skulle av någon anledning inte komma undan. Men jag gick längs stranden och där fanns inga poliser och efter ett tag kallades jag tillbaka per telefon och intet ont anande återvände jag till Sölje herrgård.

Utän att ha minsta rätt till detta, anhöll man mig. Man gjorde en lagvidrig husrannsakan (utan min närvaro, vilket är tjänstefel) och genomsökte i tre timmar, utan min vetskap, våra partilokaler och tog så småningom, med den nyckel till kassaskåpet som man tagit av mig, de av folket skänkta pengarna.

Juliagitationen, ett dussin stora annonser i landets största tidningar, inklusive Dagens Nyheter, var per telefon beställda och godkända, men utan pengar kunde inte den viktiga politiska informationen till folket fullföljas, den viktiga semestermånaden juli, när just de socialdemokratiska väljarna in spe skulle ha tid att läsa i hängmatan eller vid köksbordet. Just den tid som dessa väljare annars inte hade.

Hade vi lyckats i den viktiga månaden juli, så hade vi kanske haft en bättre regering idag och livet i Sverige hade varit lättare att leva för de många människorna.

Göran Persson-gänget lyckades till hälften, men den sluga tanken att inkalla insatsstyrkan för att doktor Enerström "plötsligt blivit galen och går i herrgårdsparken och skjuter med dubbelbössa" höll inte tiden ut, som man hade tänkt, men håll med om att den var nära att lyckas.

Pengarna som polisen tog ur kassaskåpet, sexhundra tusen kronor, av folket insamlade och ihopparade medel, har vi inte fått tillbaka.

BOK-NYTT

Religion och politik

Hur har europeiska kristdemokratiska partier utvecklats? Vad har de gemensamt och vad skiljer dem åt? Hur hanterar de spänningsfältet mellan religion och politik?

Kring dessa frågor kretsar Marie Demkers studie *Religion och politik*. Närmare bestämt har Demker, som är docent i statsvetenskap vid Göteborgs universitet, valt att belysa den kristdemokratiska utvecklingen genom studier av den kristdemokratiska paraplyorganisationen European Peoples Party (EPP), det franska CDS/FD, det svenska KDS/KdS/KD samt de båda belgiska partierna PSC (vallonskt) och CVP (flamländskt).

Den inledande frågeställningen i Demkers arbete är: "Att lyda Gud eller människor?" Vare därmed sagt att den politiska kristdemokratin rör sig i ett slags gråzon mellan sakralt och profant, mellan religionens bud och det sekulariserade samhällets krav. Författarinnan redogör kort för kristendomens utveckling från det att den blir statsreligion i Rom till och med kristdemokratin framväxt.

En rättelse är här på sin plats: det var inte 1419, som Demker hävdar, som den böhmiske reformatorn Jan Hus blev bränd på bål som en kättare; det korrekta året är 1415.

Just spänningen mellan religiöst och världsligt går som en röd tråd genom Demkers bok. Vi får följa hur de studerade partierna löser de uppgifter som uppkommer i samband med denna spänning. "Kristdemokratin", konstaterar författarinnan, "är en religiös rörelse, byggd på kristna värden, som förväntas konkurrera med

sekulära partier om såväl den krympande mängden religiösa väljare som om de icke-religiösa väljarna (sidan 77)." Det borde emellertid här ha hetat att "kristdemokratin är en politisk rörelse" och så vidare. Eljest skulle den ju inte ha bildat politiska partier eller ställt upp i allmänna val.

Att det finns en given marknad för kristdemokratiska partier visas icke minst av det faktum, att tre fjärdedelar av Europas befolkning menar sig tro på Gud och att en tredjedel bevisar minst en gudstjänst i månaden: "Religion fortsätter att ha en mycket stor betydelse som moralnorm för de enskilda individerna i många länder (sidan 79)." Demker tycks dock mena att kristdemokratin stora problem är den fortgående sekulariseringen i samhället. Men det kan lika väl vara tvärtom: just genom avkristning och normupplösning upplever kanhända alltfler att just kristdemokratin kan fungera som en balanserade faktor eller rentav ett motmedel mot de sekulära tendenserna! Sekulariseringen blir då ett stöd och inte en bromskloss.

Så får man säkerligen delvis förstå de svenska kristdemokraternas framgångar. Kristdemokraterna under Alf Svens-

sons karismatiska ledarskap uppfattas som ett moraliskt alternativ, särskilt som det blir uppenbart att Moderata samlingspartiet mer och mer utvecklas till ett nyliberalt skattesänkarparti utan moraliskt-etiskt djup och att Folkpartiet blivit en socialt-borgerlig pendant till socialdemokraterna. Sedan Demkers bok kom ut för ett par år sedan har kd etablerat sig som Sveriges fjärde största parti efter (s), (m) och (v) med opinionssiffror runt tio procent av väljarkåren. Risken med partiets spektakulära framgångar under senare år är bara, att frestelsen för Affe och hans gäng i partitoppen att ytterligare strömlinjeforma partiet i allmänt borgerlig/politiskt korrekt riktning kan bli så stor att partiet efter hand tappar sitt i grunden kristna budskap på vägen mot den hägrande regeringsmakten.

Ett exempel på att kd redan kan vara inne på en sådan utvecklingsväg är synen på homosexualitet. Förra sommaren började Kristdemokratiska samhällspartiet exempelvis samarbeta med den homosexuella organisationen RFSL i Malmö. Och när enstaka kd-medlemmar, såsom Bror Edin i Sigtuna, offentligt tar avstånd från homosexualitet får de genast bäsning av partiledningen.

Det framgår av Marie Demkers studie, att de svenska kristdemokraterna tillhör de allra mest "europeiserade" av alla de europeiska kristdemokratiska partierna. Av de av Demker studerade partierna är nämligen kd starkast inriktat på samarbete inom ramen för det inter-europeiska partiet EPP. Dessutom förklaras svenska kd vara ett relativt sett "religiöst" parti, ett förhållande som emellertid kan ha ändrats under de två år som gått sedan boken kom ut.

Marie Demkers studie är intressant läsning men kanske väl utpräglad akademisk för att attrahera andra än specialintresserade.

Tommy Hansson

Marie Demker: *Religion och politik. Den europeiska kristdemokratin dilemma*. 183 sidor. SNS förlag.

Bibelns syn på homosexualitet

Homosexualitet har under senare år fått ett oproportionerligt stort genomslag i massmedia. Oproportionerligt, därför att endast 1-3 procent av västvärldens manliga befolkning beräknas vara renodlat homosexuell; för lesbiska kvinnor är siffrorna ännu mer blygsamma. Några homosexuella-bland dem Jonas Gardell - uppger sig vara kristna.

Bibelns
syn på
homo-
sexualitet

CHRISTOPHER CARROLL

I dag anses det allmänt inte kontroversiellt att vara homosexuell eller att förespråka en homosexuell livsstil. Däremot är det mycket kontroversiellt och politiskt inkorrekt att ifrågasätta bögeriet. Då sångerskan Lena Andersson i somras med en vältalig motivering tackade nej till att ställa upp vid "Gay Pride"-festivalen i Stockholm utsattes hon för angrepp i media.

Lena Andersson slog igenom med sången "Är det konstigt att

man längtar bort nå'n gång?" i början på 70-talet. I dag ägnar hon sig åt ideell verksamhet på kristen grund. Kristen, eller nogta taget bibelcenterad, är också Chrys C. Caragounis skrift *Bibels syn på homosexualitet*. I fem korta kapitel ger författaren en översikt över Gamla och Nya testamentets synpunkter i ämnet och hänvisar även till andra antika källor. Notapparaten är synnerligen ambitiös och informativ.

Det faktum att Caragounis, docent i nytestamentlig exegetik vid Lunds universitet, söker undvika att göra värdeomdömen innebär inte att detta är någon neutral skildring. Detta skulle för övrigt vara mycket svårt förutsatt att man har Bibeln som

utgångspunkt, eftersom såväl Gamla som Nya testamentet i kompromisslösa ordalag tar avstånd från homosexualitet. Moses lagar stadgar till och med dödsstraff för homosexualitet, som anses strida mot naturen och Guds skapelses lagar.

Icke desto mindre har moderna bibeltolkare sökt bortförklara Bibels omdömen om homosexualitet, främst genom att hävda att de kraftfulla avståndstagandena inte skulle hän-syfta på "kärleksfulla" homosexuella förhållanden utan anknyta till "kultisk" homosexualitet. Caragounis tillbakavisar denna tolkning: "Det är därför felaktigt att... söka göra en skillnad mellan å ena sidan forntida homosexualitet, vilken de [mo-

dena förespråkare för homosexualitet] förmodar har varit kultisk eller i någon råare form, och å andra sidan modern homosexualitet mellan vuxna individer som samtycker och lo-var varandra trohet. Den moderna formen av homosexualitet, vilken är baserad på såväl tillgivenhet och trohet mot, som ömsesidig tillfredsställelse av parterna, var välkänd i forntiden... (sidan 24)."

Caragounis brasklapp att han ogärna framför värdeomdömen är förmodligen nödvändig med tanke på dagens opinionsklimat. Det hindrar inte att författaren avslutningsvis i den löpande texten inskärper: "Församlingen har ingen rätt att kompromissa med Guds ord. Sådana kompro-

missar inte bara underminerar församlingens vittnesbörd och försvagar dess budskap om frälsning; de innebär också att man förråder och sviker de människor som är i nöd. Dessa kompromisser kan bara leda till större problem, eftersom de inte är i linje med Guds lösning (sidan 38)."

(För ytterligare analyser i ämnet, se *Contra* nummer 6 1998 sidorna 8-10).

Tommy Hansson
Chrys C. Caragounis: Bibels syn på homosexualitet. 48 sidor. Normans förlag, Box 21055, 100 31 Stockholm.

CONTRA

nr 4 1975...

När *Contra* nummer 4 1975 lämnade pressarna på Söder i Stockholm var det faktiskt första numret av *Contra*. De tre tidigare utgåvorna hade getts ut under namnet *Progressiv Information*. Det hade visat sig att namnet *Progressiv Information* kunde missförstås, på grund av den reaktionära vänsterns missbruk av ordet "progressiv", som ju egentligen betyder framstegsvänlig. Det skadade inte heller att namnet blev kort och slagkraftigt.

Faktiskt torde det vara så att många vänsterradikaler idag är väl medvetna om vad *Contra* står för – trots tidskriftens blygsamma upplaga. Det slagkraftiga namnet har säkert hjälpt till att positionera oss.

Det var inte bara namnet som var nytt, utan även trycktekniken hade förbättrats. För första gången kunde *Contra* publicera fotografier. Flera av bilderna var tagna vid protesterna mot den så kallade Helsingforskonferensen om säkerhet i Europa. Konferensen hade tillkommit på sovjetiskt initiativ och syftade till att slå fast de

gränser som gällt i praktiken efter Andra världskriget. Nästan alla Europas länder, plus USA och Kanada deltog i konferensen. Tre länder nekades dock att medverka: Estland, Lettland och Litauen, som alla tre var ockuperade av Sovjet och den sovjetiska linjen var att de var delar av Sovjetunionen. Helsingforsavtalet skulle ge människorna i Öst vissa demokratiska rättigheter i utbyte mot ett erkännande av gränserna. Vilst tolkade avtalet sådant att det bara gällde de länder som deltagit i konferensen, delvis tack vare protesterna från exilbalter vid konferensen i Helsingfors. Öst ansåg att avtalet innebar slutet för de baltiska staternas formella oberoende... En typisk diplomatisk kompromissprodukt.

De demokratiska rättigheter som utlovades i Öst skulle trots avtalet låta vänta på sig ytterligare femton år.

I en ledare i nr 4 1975 slog *Contra* vakt om den lagstiftning som tillkommit för att skydda samhället mot nationalsocialismen. *Contra* noterade

att lagarna knappast alls behövt tillämpas efter krigsslutet, eftersom det inte funnits några nationalsocialister, men noterade också att olika kommunistiska grupper på senaste tiden blivit föremål för polisundersökningar och i vissa fall åtal just med användning av anti-nazilagarna. Följdriktigt arbetade vänsterextremisterna målmedvetet för att avskaffa de antinazistiska lagarna, till exempel lagen mot tagande av utländskt understöd (som är upphävd idag) och lagen mot politisk uniform (som fortfarande gäller). Samhället måste kunna försvara sig mot odemokratiska krafter angrepp skrev *Contra*.

I övrigt innehöll *Contra* bland annat en artikel som varnade för att Västs försvar sackade efter upprustningen i Öst. Fem år senare skulle Ronald Reagan vinna det amerikanska presidentvalet på ett program som taget ur *Contra*... Sedan programmet genomförts upphörde Sovjet att existera.

...för tjugofem år sedan